

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII AL REPUBLICII MOLDOVA

ORDIN
mun. Chișinău

„31” 07

2013

nr. 168

**Privind organizarea activității
Centrelor de Sănătate Prietenoase Tinerilor**

În conformitate cu prevederile Legii ocrotirii sănătății nr.411-XIII din 28 martie 1995, Politicii Naționale de Sănătate pentru anii 2007 - 2021, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.886 din 06 august 2007, Strategiei de dezvoltare a sistemului de sănătate în perioada anilor 2008-2017, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1471 din 24 decembrie 2007, Strategiei Naționale a sănătății reproducerii, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 913 din 26 august 2005, Strategiei naționale pentru tineret pe anii 2009 – 2013, aprobate prin Legea nr.25 din 03 martie 2009, în scopul ameliorării stării sănătății adolescenților și tinerilor și crearea premiselor benefice de dezvoltare și integrare socială a acestora la nivel de comunitate, precum și în temeiul prevederilor Regulamentului privind organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății, structurii și efectivului-limită ale aparatului central al acestuia, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 397 din 31 mai 2011,

ORDON:

1. Se aprobă:

- 1) Normele de organizare și funcționare a Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor, conform anexei nr.1.
- 2) Instrucțiune privind monitorizarea calității serviciilor prestate de către Centrul de Sănătate Prietenos Tinerilor, conform anexei nr.2.

2. Directorului Direcției Sănătății a Consiliului Municipal Chișinău, Directorului Direcției Sănătății și Protecției Sociale UTA Găgăuzia, Șefului Secției Sănătate mun. Bălți, Directorilor Centrelor Medicilor de Familie, Directorilor

Centrelor de Sănătate autonome, conducătorilor instituțiilor medico-sanitare private prestatoare de servicii medicale primare:

1) a organiza activitatea Centrelor de Sănătate Prietenoase Tinerilor în toate teritoriile deservite în conformitate cu prevederile Normelor de organizare și funcționare a Centrului de sănătate prietenos tinerilor, asigurând realizarea Standardelor și Indicatorilor de calitate a serviciilor de sănătate tinerilor, aprobate de actele normative în vigoare.

2) a examina oportunitatea și a integra, după caz, cabinetele de sănătate a reproducerii în Centrele de Sănătate Prietenoase Tinerilor, asigurând prestarea întregului volum de servicii prevăzute de actele normative în vigoare.

3) a organiza, prin intermediul Centrelor de Sănătate Prietenoase Tinerilor prestarea pachetului extins de servicii de sănătate prietenoase tinerilor prin:

- a) oferirea consultărilor echipei multi-disciplinare la cerere;
- b) organizarea și realizarea examenelor medicale profilactice fetelor și băieților de 15 și 17 ani, conform normativelor aprobate de Ministerul Sănătății;
- c) consilierea confidențială și examinarea benevolă a cuplurilor înainte de căsătorie;
- d) acordarea de servicii out-reach (mobile) pentru grupurile de adolescenți și tineri în stare de vulnerabilitate și de risc;
- e) organizarea activităților de informare și instruire pentru adolescenți și părinții acestora.

4) a organiza, prin intermediul Centrelor de Sănătate Prietenoase Tinerilor, în calitate de Centru de resurse la nivel local pentru promovarea serviciilor de sănătate prietenoase tinerilor:

- a) acordarea suportului instructiv-metodic tuturor instituțiilor medico-sanitare din teritoriu, indiferent de forma juridică de organizare, în domeniul sănătății adolescenților și tinerilor și serviciilor de sănătate pentru ei, organizarea seminarelor, conferințelor raionale, a ședințelor de învățare colaborativă în domeniu;
- b) promovarea sănătății și dezvoltării adolescenților și tinerilor și a Serviciilor de Sănătate Prietenoase Tinerilor în comunități (APL, profesori, as/sociali, ONG/uri etc.) prin elaborarea și organizarea implementării planului raional în domeniul promovării sănătății și dezvoltării adolescenților și tinerilor și a cadrului de referire raional în domeniu;
- c) conlucrarea cu serviciile din comunitate, organizarea ședințelor comune în vederea dezvoltării echipelor multidisciplinare la nivel comunitate pentru prestarea de servicii prietenoase tinerilor.

5) a organiza integrarea serviciilor de sănătate prietenoase tinerilor în medicina de familie, asigurând prestarea de către echipa medicului de familie a pachetului de bază de servicii de sănătate prietenoase tinerilor, prin:

a) participarea cadrelor medicale la seminarele, conferințele raionale, ședințele de învățare colaborativă organizate de către CSPT;

b) oferirea asistentei medicale adolescenților, utilizând tehnicile de comunicare și consiliere a lor în conformitate cu nevoile lor de dezvoltare;

c) identificarea adolescenților și tinerilor din grupurile vulnerabile și de risc și referirea lor la CSPT și alte servicii de sănătate și dezvoltare;

d) oferirea CSPT a datelor și informațiilor relevante referitor la problemele de sănătate a adolescenților și tinerilor și serviciile oferite lor;

e) informarea adolescenților, tinerilor și familiile acestora, privind serviciile oferite lor, inclusiv referirea lor către Centrul de Sănătate Prietenos Tinerilor de nivel teritorial și național;

g) organizarea unui panou informațional pentru plasarea și distribuirea materialelor informaționale privind modul sănătos de viață și serviciile de sănătate pentru adolescenți și familiile acestora;

h) numirea unei persoane responsabile în cadrul subdiviziunilor de asistență medicală primară, de regulă a asistentului medical în perinatologie, în organizarea și realizarea serviciilor prietenoase tinerilor la nivel de comunitate în funcție de necesitățile populației, grupuri vulnerabile identificate.

3. Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor Neovita din mun. Chișinău, abilitat cu funcția de Centru de resurse la nivel național pentru promovarea serviciilor de sănătate prietenoase tinerilor:

1) a asigura prestarea pachetului extins de servicii de sănătate prietenoase tinerilor, fiind ca instituție de referință la nivel național pentru toate Centrele de Sănătate Prietenoase Tinerilor din republică;

2) a acorda asistență instructiv-metodică tuturor Centrelor de Sănătate Prietenoase Tinerilor din republică și pentru alte instituții/organizații care prestează servicii de sănătate prietenoase tinerilor;

3) a monitoriza activitatea Centrelor de Sănătate Prietenoase Tinerilor din republică, asigurând generalizarea rapoartelor de activitate a acestora conform formularelor de evidență statistică medicală prezentate de către acestea și prezentarea raportului generalizat în termenii stabiliți Centrului Național de Management în Sănătate;

4) a elabora, de comun cu reprezentanții Universității de Stat și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, Colegiului Național de Medicină și Farmacie, Centrului Național Sănătatea Reproducerii și Genetică Medicală din cadrul Institutului Mamei și Copilului, programe și materiale instructive pentru tineri, părinți și profesioniști/medici de familie, cu implementarea programelor și activităților de instruire continuă a personalului implicat în prestarea serviciilor de sănătate prietenoase tinerilor;

5) a evalua cel puțin odată la 3 ani activitatea Centrelor de Sănătate Prietenoase Tinerilor din republică în vederea aprecierii gradului de corespundere a

acestora titlului prietenos tinerilor în baza chestionarelor elaborate conform recomandărilor OMS;

6) a servi ca bază științifico-metodică la nivel național în sănătatea și dezvoltarea adolescenților.

4. Șefului Direcției management personal medical, rectorului Universității de Stat și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, șefilor Catedrelor medicină de familie și psihiatrie a USMF „Nicolae Testemițanu”, directorului Colegiului Național Medicină și Farmacie, directorului Centrului de formare profesională a lucrătorilor medicali și farmaceutici cu studii medii:

1) a asigura revizuirea și completarea curriculei cu subiecte relevante în domeniul sănătății și dezvoltării adolescenților și tinerilor, organizarea și prestarea serviciilor de sănătate prietenoase tinerilor din cadrul instituțiilor medicale de învățământ superior și cu studii medii, instruirea continuă a lucrătorilor medicali, conform cerințelor prezentului ordin.

5. Direcția buget, finanțe și asigurări, Direcția asistență medicală primară, Centrul Național de Management în Sănătate, de comun cu Compania Națională de Asigurări în Medicină:

1) vor elabora propuneri de perfecționare a modului de finanțare a Centrelor de Sănătate Prietenoase Tinerilor, ținând cont de rezultatele evaluării cost-eficienței serviciilor de sănătate prietenoase tinerilor, înaintând propunerile de rigoare în vederea ameliorării finanțării acestora începând cu 01 ianuarie 2014.

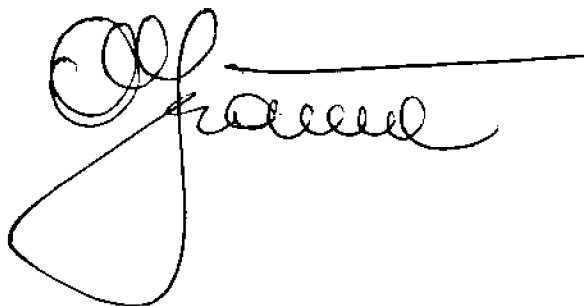
6. Șeful Direcției asistență medicală primară, dna Tatiana Zatic, de comun cu Șeful Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor Neovita, dna Galina Leșco vor asigura coordonarea și monitorizarea implementării prevederilor prezentului ordin, cu acordarea suportului consultativ-metodic necesar.

7. Se abroga:

1) ordinul MS nr.533 din 25.12.2006 „Cu privire la organizarea activității Centrelor de Sănătate Prietenoase Tinerilor”;

8. Controlul îndeplinirii prezentului ordin se atribuie dlui Octavian Grama, viceministrul sănătății.

Ministru

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized initial 'A' followed by the name 'USATÎI' in a cursive script.

Andrei USATÎI

**Normele
de organizare și funcționare a Centrului de sănătate prietenos tinerilor**

Secțiunea 1.

Dispozițiile generale

1. Normele de organizare și funcționare a Centrului de sănătate prietenos tinerilor (în continuare Norme) reglementează modul de organizare și funcționare a Centrului de sănătate prietenos tinerilor.

2. Prezentele Norme sunt elaborate în corespundere cu prevederile Convenției ONU cu privire la Drepturile Copilului, Legii ocrotirii sănătății nr.411-XIII din 28 martie 1995, Legii privind Sănătatea Reproducerii nr.138 din 15 iunie 2012, Legii cu privire la tineret nr.279-XIV din 11 februarie 1999, Conceptul Național privind serviciile de sănătate prietenoase tinerilor din 29 noiembrie 2005.

3. Centrul de sănătate prietenos tinerilor (în continuare CSPT), este o subdiviziune funcțională a instituțiilor medico-sanitare publice/private sau persoană juridică, care urmărește beneficiul public și acționează în interesul prioritar al sănătății și dezvoltării adolescenților și tinerilor la nivel de comunitate, în colaborare eficientă cu serviciile desconcentrate în teritoriul de deservire, autoritățile publice locale, în baza abordării holistice a personalității adolescentului și tînărului și a problemelor lor, atât de pe poziții medicale, cât și psiho-sociale.

4. Activitatea de coordonare și monitorizare la nivel național a activității Centrelor de sănătate prietenoase tinerilor este efectuată de către Ministerul Sănătății prin intermediul Centrului de sănătate prietenos tinerilor (Neovita), care reprezintă Centrul de resurse în domeniul serviciilor de sănătate prietenoase tinerilor la nivel național.

5. Activitățile de coordonare și colaborare a Centrului de sănătate prietenos tinerilor la nivel local cu alte instituții și organizații guvernamentale și neguvernamentale ce activează în domeniul sănătății și dezvoltării adolescenților și tinerilor se realizează în baza mecanismelor de conlucrare existente între partenerii implicați (contracte orale sau scrise, planuri de acțiuni comune etc.).

6. Administrarea CSPT este efectuată de șeful centrului, care este angajat și eliberat din funcție în conformitate cu legislația în vigoare.

Secțiunea 2.

Scopul și obiectivele activității Centrului de sănătate prietenos tinerilor

7. Scopul principal al activității CSPT este ameliorarea stării sănătății adolescenților și tinerilor și crearea premiselor benefice de dezvoltare și integrare socială a acestora în comunitate prin intermediul sporirii accesului la servicii de sănătate prietenoase tinerilor.

8. Obiectivele de baza ale activității CSPT, în corespundere cu standardele de calitate a Serviciilor de Sănătate Prietenoase Tinerilor (SSPT) sunt următoarele:

1) Reducerea incidenței infecțiilor sexual-transmisibile, inclusiv HIV printre adolescenți și tineri;

2) Reducerea numărului sarcinilor precoce și nedorite printre tineri;

3) Reducerea problemelor de sănătate mintală în rezultatul utilizării de substanțe psihoactive (alcoolism, narcomanie, tabagism);

4) Reducerea tulburărilor psiho-emoționale și de personalitate;

5) Reducerea problemelor de sănătate în rezultatul violenței;

6) Reducerea dereglărilor de nutriție, în special malnutriția (I, Fe), inclusiv obezitate;

7) Reducerea devierilor în dezvoltarea pubertară.

9. În conformitate cu standardele de calitate ale serviciilor de sănătate prietenoase tinerilor și obiectivele propuse, CSPT realizează pachetul extins de servicii de sănătate prietenoase tinerilor (SSPT) prin intermediul activităților educațional-informaționale, consultative și, adițional, pentru adolescenții și tinerii în stare de vulnerabilitate și de risc – pachetul de servicii mobile (out-reach).

Secțiunea 3.

I. Organizarea activităților în cadrul Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor

10. CSPT activează în baza resurselor necesare:

1) dispune de spații separate și este dotat în corespundere cu prevederile normelor minime de dotare cu echipament a CSPT.

2) are echipă multidisciplinară de personal cu pregătirea necesară în oferirea serviciilor de sănătate prietenoase tinerilor, în particularitățile de vîrstă ale adolescentului și în principiile de comunicare și consiliere a adolescenților pe probleme de sănătate.

3) asigură instruirea continuă a specialiștilor și voluntarilor în domeniile prioritare de activitate ale Centrului, inclusiv prin ședințe de învățare colaborativă.

11. CSPT își reglementează activitatea prin:

1) respectarea actelor normative din domeniu aprobate la nivel național și local;

2) elaborarea și aplicarea planului anual de activitate adaptat la necesitățile comunității în servicii de sănătate prietenoase tinerilor în vederea atingerii obiectivelor de sănătate puse în fața serviciilor de sănătate prietenoase tinerilor și respectării Standardelor de Calitate a SSPT;

3) aplicarea cadrului local și național de referință pentru servicii de sănătate pentru adolescenți și tineri (algoritm de referință clar, tapat, afișat la îndemâna specialiștilor centrului) și conlucrează în strînsă legătură cu medicina de familie,

asistența medicală specializată, serviciile de diagnostic și laborator, cu sistemul de învățământ și social, precum și cu alte servicii existente pentru tineri în comunitate;

4) respectarea unui grafic flexibil de lucru (cu ore de primire atât în prima jumătate a zilei, cât și după amiază) pentru asigurarea accesului maximal al adolescenților și tinerilor la SSPT;

5) cartografierea anuală a grupurilor de adolescenți și tineri în stare de risc și vulnerabilitate și serviciilor existente pentru ei în comunitate.

12. CSPT abordează prietenos adolescenții și tinerii prin:

1) adresarea cu respect și bunăvoință a personalității adolescentului, luând în considerație particularitățile de vîrstă și nevoile individuale de dezvoltare ale adolescenților;

2) aplicarea prevederilor legale și normative de respectare a drepturilor beneficiarilor, inclusiv de respectare a intimității și confidențialității.

13. CSPT oferă accesul la servicii de sănătate prietenoase tinerilor prin:

1) prestarea pachetului extins al serviciilor de sănătate prietenoase tinerilor, care includ măsuri complexe, care țin de competența echipei multidisciplinare în cadrul CSPT.

2) prestează serviciile atât în cadrul CSPT, cât și în afara centrului sub formă de servicii mobile (out-reach). Serviciile mobile (out-reach) includ în sine activitățile informațional-educaționale oferite de către specialiștii Centrului pentru toate grupurile țintă în afara centrului și pachetul complex de servicii oferite în afara centrului pentru tinerii în stare de vulnerabilitate și de risc.

14. CSPT constituie un centru de resurse pentru promovarea sănătății și dezvoltării adolescenților și serviciilor de sănătate pentru tineri teritorial, prin:

1) efectuarea/participarea la studii și evaluări la nivel de comunitate a necesităților tinerilor în sănătate și dezvoltare, în servicii de sănătate prietenoase tinerilor;

2) pledoarie pentru sănătatea și dezvoltarea adolescenților și tinerilor și a SSPT în comunități (APL, profesori, as/sociali, ONG/uri etc.) prin elaborarea și organizarea implementării planului raional în domeniul promovării sănătății și dezvoltării adolescenților și tinerilor și a cadrului de referire raional în domeniu; organizarea și realizarea unui șir de activități de sensibilizare și mobilizare a comunității, de conlucrare cu autoritățile locale, societatea civilă - mese rotunde, întâlniri, conferințe, activități în mass-media etc.;

3) activarea ca instituție de referință pentru medicii de familie, asistentele medicale din școli în problemele de dezvoltare și sănătate ale adolescenților și tinerilor;

4) oferirea suportului instructiv-metodic tuturor instituțiilor medico-sanitare publice/private din teritoriu în domeniu sănătății adolescenților și tinerilor și serviciilor de sănătate pentru ei, organizarea seminarelor, conferențelor raionale, a ședințelor de învățare colaborativă în domeniu.

15. CSPT asigură monitorizarea și evaluarea activității sale prin:

1) aplicarea sistemului de monitorizare și evaluare a serviciilor de sănătate prietenoase tinerilor existente în aria de deservire, inclusiv a grilei de monitorizare a

indicatorilor de calitate în vederea măsurării performanței serviciilor prestate (conform anexei nr. 2 la ordinul aprobat);

2) organizarea ședințelor de autoevaluare periodice (ședințe de audit clinic) a procesului de implementare a standardelor de calitate și altor ghiduri clinice și protocoale aprobate din domeniu.

3) evaluarea opiniei beneficiarilor CSPT vizavi de satisfacerea lor de către serviciile oferite (activarea în mod permanent a boxei cu propuneri și sugestii, prin anchetări anonime periodice, focus grupuri etc.).

4) participarea la cercetarea situației privind sănătatea și dezvoltarea adolescenților și tinerilor.

16. Centrul de sănătate prietenos tinerilor (Neovita), în calitate de Centru de resurse la nivel național în domeniul serviciilor de sănătate prietenoase tinerilor adițional asigură:

1) de comun cu Centrul Național Sănătatea Reproduserii și Genetică Medicală, Centrul Național de Sănătate Publică și Centrul Național de Management în Sănătate:

a) coordonarea și monitorizarea activității CSPT raionale și municipale;

b) promovarea sănătății și dezvoltării adolescenților și tinerilor și a SSPT la nivel național.

2) de comun cu USMF „Nicolae Testemițanu”, Colegiul Național de Medicina și Farmacie, IMSP Institutul Mamei și Copilului, Centrul Sănătatea Reproduserii și Genetică Medicală:

a) elaborarea programelor și a materialelor instructive pentru tineri, părinți, profesioniști;

b) asigurarea implementării programelor și activităților de instruire continuă a personalului implicat în prestarea SSPT;

c) prestarea pachetului extins SSPT (instituție de referință la nivel național pentru CSPT);

d) organizarea și evaluarea situației în domeniul sănătății și dezvoltării adolescenților și tinerilor.

II. Pachetul extins de servicii de sănătate prietenoase tinerilor prestat de CSPT

17. Pentru a asigura implementarea pachetului extins SSPT, CSPT își organizează activitatea în trei direcții de bază:

1) Activități de promovare a sănătății și dezvoltării adolescenților și de prevenire primară.

2) Servicii medicale integrate cu asistența psiho-socială.

3) Servicii mobile (out-reach) pentru tinerii în stare de vulnerabilitate și de risc.

18. Activitățile de promovare a sănătății și dezvoltării adolescenților și de prevenire primară (activitățile informațional-educaționale) includ următoarele:

1) Activitățile informațional-educaționale au ca sarcini de bază:

a) promovarea sănătății și dezvoltării adolescenților și serviciilor de sănătate pentru ei;

b) promovarea modului sănătos de viață, în mod special - formarea deprinderilor corecte de igienă, alimentație, activitate fizică;

c) dezvoltarea personalității și comunicarea non-violentă și asertivă;
d) informarea despre dezvoltarea pubertară și psiho-sexuală, formarea comportamentului sexual sigur și formarea deprinderilor de parentitudine responsabilă;

e) prevenirea problemelor de sănătate și dezvoltare la adolescenți (în conformitate cu obiectivele de bază ale CSPT.)

2) Activitățile informațional – educaționale se realizează prin 4 tipuri de programe educaționale:

- a) pentru adolescenți și tineri;
- b) pentru specialiști (lucrători medicali, profesori, asistenți sociali etc.);
- c) pentru părinți;
- d) pentru factorii de decizie și comunitate în general.

3) Pentru a asigura implementarea activităților informațional-educaționale, CSPT:

a) elaborează/distribuie materiale informaționale referitor la problemele adolescenților și materiale promoționale ale serviciilor de sănătate prietenoase tinerilor (panouri, postere, calendare etc.);

b) elaborează/aplică programe și organizează activități instructiv-metodice ce țin de sănătatea și dezvoltarea adolescenților pentru diferite grupe țintă enumerate mai sus (părinții pre-adolescenților și adolescenților, profesori, lucrători medicali, asistenți sociali, alți profesioniști implicați în lucru cu adolescenții;

c) sunt responsabili de a organiza ședințe de învățare colaborativă (odată la 2 săptămâni) în domeniu cu lucrătorii medicali din aria de acoperire a CSPT și persoanele de resursă din comunitate;

d) elaborează programe instructive, selectează și instruește tinerii voluntari. Organizează activitatea de voluntariat în cadrul Centrului, în special axată pe principiile „de la egal la egal” cu implicarea adolescenților și tinerilor din grupurile vulnerabile.

4) Activitatea de informare se îndeplinește prin informarea individuală, în cuplu sau împreună cu alți membri ai familiilor a beneficiarilor și prin informarea în grup (efectuate în cadrul instituției medicale și în afara instituției (out-reach)), efectuate prin intermediul următoarelor metode:

a) ore și ședințe informaționale în cadrul CSPT și în afara lui (instituții de învățământ, tabere de odihnă etc.) de către specialiștii Centrului și de către voluntarii formatori de la egal la egal;

b) companiile informaționale de masă tematice, inclusiv organizarea concursurilor, victorinelor tematice, flash-mob-uri (Zile Mondiale stabilite de ONU, OMS și MS al RM etc.), realizate în stradă, în locurile de agrement, utilizând și posibilitățile mas-media locală și națională;

c) informare pagină Web, bloguri informaționale, pagini informaționale pe rețele de socializare etc.;

d) participarea în emisiuni radio/TV, publicații în edițiile mas-media;

e) seminare, treninguri, scoli de vară; ședințe regulate de învățare colaborativă pentru adolescenți, specialiști, ONG-uri, ce activează în domeniu etc.

f) activități de pledoarie pentru sănătatea adolescenților și a SSPT (mese rotunde, emisii mas-media etc.)

19. Servicii medicale integrate cu asistența psiho-socială se referă la măsurile de prevenire secundară ce au ca scop diagnosticul precoce și inițierea promptă a tratamentului diferitor probleme de sănătate. Sunt orientate spre micșorarea consecințelor grave asupra sănătății.

20. CSPT oferă servicii consultative integrate ce presupun informare, consiliere, servicii medicale și asistența psiho-socială propriu zisă, precum și referire, oferite în cadrul consultațiilor individuale, în cuplu, în comun cu membrii familiei și alte persoane de suport, în incinta și în afara centrului (în comunitate).

21. Pachetul desfășurat de SSPT oferit în cadrul CSPT se focusează pe următoarele tipuri de servicii consultative integrate:

- 1) Informare (ca component al serviciilor consultative integrate) referitor la:
 - a) principiile modului sănătos de viață;
 - b) riscurile/prevenirea ITS/HIV;
 - c) concepție, contracepție, particularitățile sarcinii la adolescente, avortul în siguranță, asistență perinatală etc.;
 - d) consecințele utilizării substanțelor, semnele de dependență;
 - e) recunoașterea semnelor de stres și altor semne de tulburări mentale și de comportament. Informarea referitor la atitudinea pozitivă față de sine, de propria persoană;
 - f) tipurile și consecințele violenței, actele legislative și normative;
 - h) principiile alimentației raționale în perioada de adolescență, promovarea siluetelor „model” fără semne de subnutriție printre adolescente;
 - i) particularitățile dezvoltării bio-psiho-sociale și psiho-sexuale în perioada de adolescență.

2) Consiliere:

- a) consiliere pre-, post-test și testarea confidențială și benevolă a HIV și ITS;
- b) consiliere contraceptivă („Ajutor”), pre-avort, post-avort, de abordare a comportamentelor sigure în sarcină;
- c) consiliere motivațională în cazul utilizării substanțelor psiho-active;
- d) consiliere psihologică individuală și în grup;
- e) consiliere a victimei și abuzatorului. Consilierea integrată (cu includerea la necesitate a juristului, asistentului social și altor specialiști) a persoanelor implicate în violență;
- f) formarea unor deprinderi de alimentare rațională la pre-adolescenți și adolescenți. Consilierea individuală și cu părinții/reprezentantul legal;
- h) consilierea motivațională pentru practicarea modului sănătos de viață și renunțarea la comportamentele riscante;
- i) consiliere (integrată) individuală și cu părinții referitor la întrebările legate de dezvoltarea în perioada adolescenței.

3) Servicii medicale, psiho-corecție și asistență socială

- a) testare expres, colectarea testelor, tratamentul sindromul ITS (opțional), distribuirea de prezervative. Testare, diagnostic, tratament, prevenirea infecțiilor oportuniste la HIV-infecțați;
- b) inserarea DIU, administrarea contraceptivului injectabil, oferirea COC și altor tipuri de contraceptive disponibile, inclusiv contracepția de urgență;

c) efectuarea testelor la sarcină. Oferirea, efectuarea procedurilor de avort în siguranță la asigurarea condițiilor corespunzătoare, conform cerințelor MS;

d) recunoașterea semnelor de utilizare de substanțe psiho-active, de supradozare;

e) identificarea semnelor de tulburări psiho-emoționale, tulburări mintale și de comportament, identificarea stărilor psiho-somatice la adolescenți. Testări psihologice, psihoterapie individuală, în cuplu și de grup;

f) identificarea semnelor de violență. În caz de violență sexuală - test la sarcină, HIV/ITS, ședințe psiho-terapeutice;

h) diagnosticarea dereglărilor nutriționale (carență de Fier (testarea Hemoglobinei) și Iod, obezitate, sub și supraponderalitate (indicele masei corporale), anorexie-bulimie); Indicarea preparatelor de Fe și I, Testări psihologice, psihoterapie, recomandarea rațiunilor individual adaptat, supravegherea persoanelor cu dereglări de nutritive;

i) identificarea stadiului dezvoltării fizice și psiho-emoționale la adolescenți, a stărilor limitrofe, antropometria, evaluarea dezvoltării semnelor sexuale secundare după Tanner. Corecția medicamentoasă și psiho-terapeutică a dereglărilor pubertare;

j) oferirea altor servicii caracteristice specialității conform competențelor specialiștilor centrului, la solicitarea beneficiarilor.

4) Referire (în conformitate cu cadrul de referire local și național)

22. CSPT asigurând prestarea serviciilor de promovare și prevenire la nivel de comunitate, activează în strânsă colaborare cu asistența medicală primară, organizând activitatea în comun în vederea identificării adolescenților și tinerilor cu grad înalt de vulnerabilitate și risc. CSPT organizează rezolvarea problemelor de sănătate a adolescenților și tinerilor prin referirea acestora, la necesitate:

a) la medicul de familie;

b) la medicii specialiști de profil, conform indicațiilor medicale (psihiatru, nutriționist, endocrinolog etc.);

c) investigații de laborator și diagnostic instrumental (Testarea la ITS, HIV, hormoni, cariotipare, radiografia bazei craniului, a scheletului palmei etc.);

d) internare în instituțiile spitalicești – secțiile de ginecologie, urologie, narcologie, centre perinatale etc.;

e) către organizațiile și instituțiile de asistență socială, echipele multidisciplinare, OSC, secția pașapoarte;

f) către organizațiile de suport legal, organele de drept (poliție, procuratură), pentru expertiza medico-legală;

h) pentru programele de reducere a noxelor;

i) pentru servicii de reabilitare (după violență etc.);

j) pentru servicii de sănătate mentală etc.

5) Oferirea serviciilor consultative beneficiarilor

a) la adresare personală;

b) la referire de către medicul de familie, alți specialiști, alte servicii;

c) în cadrul examenelor profilactice:

a. recomandate fetelor și băieților la 15 ani și 17 ani. Examenul medical profilactic de la această vîrstă se efectuează numai după discuția informativă cu

adolescenții vizavi de dezvoltarea lor pubertară, prevenirea riscurilor comportamentale și cu acordul acestora.

b. consilierea confidențială și examinarea benevolă pre-nupțială, recomandate cuplurilor la inițierea căsătoriei pentru reducerea riscurilor perinatale, în conformitate cu legislația în vigoare.

III. Particularitățile oferirii asistenței psiho-sociale în cadrul CSPT

23. Asistența psiho-socială asigură abordarea holistică a sănătății și dezvoltării adolescenților și tinerilor de pe poziții multidisciplinare, în corespundere cu standardele de calitate ale serviciilor de sănătate prietenoase tinerilor.

24. Asistența psihologică adolescenților în cadrul Centrului are ca scop acordarea suportului psihologic în soluționarea diferitor problemelor psiho-emoționale ale adolescenților și tinerilor; suportul psihologic pentru autocunoaștere și luarea deciziilor.

25. Asistența psihologică se realizează prin intermediul consilierilor individuale împreună cu membrii familiei, în cuplu și în grup a adolescenților și tinerilor referitor la sănătatea mintală în general, sexualitate și relațiile sexuale în adolescență, probleme ce țin de comunicare inter-personală, dereglări emoționale, auto-apreciere, devieri de comportament, diferite tipuri de adicții, pentru diagnosticarea nivelului de dezvoltare a proceselor psihice și inteligenței, trăsăturilor de personalitate, orientării profesionale, relațiilor inter-personale, inclusiv și celor familiale etc.

26. Asistența socială este orientată spre susținerea tinerilor aflați în dificultate, în special cei supuși riscurilor majore. CSPT își focusează activitatea pe următoarele grupuri de tineri:

- 1) adolescenți extrem de vulnerabili (AEV):
 - a) copiii străzii și adolescenții rămași fără supravegherea părintească;
 - b) adolescenții din familiile cu părinți alcoolici ori cu alte probleme de ordin socio-economic (familii cu Tbc, HIV, sărăcie, violență, în conflict cu legea etc.);
 - c) adolescenții cu nevoi speciale (disabilități, cerințe educaționale speciale).
- 2) tineri în situație de risc sporit (TRS) de infectare cu HIV
 - a) utilizatori de droguri;
 - b) persoanele care practică sexul comercial;
 - c) bărbați care întrețin relații sexuale cu bărbați.

27. Tinerii care au nevoie de protecție specială în Republica Moldova mai includ: adolescenții neîncadrați în procesul de învățământ, cei încadrați în munci prost plătite, adolescenții din instituții rezidențiale, adolescenții în conflict cu legea; adolescenții cu un singur părinte sau care locuiesc cu alte rude, tinerii supuși diferitor forme de violență, tinerii care aparțin unor minorități.

28. În aceste cazuri asistenții sociali elaborează și realizează, cu acordul beneficiarului, un plan individual de intervenții, care se elaborează în baza unei evaluări individuale multidisciplinare.

29. CSPT poate oferi, dacă este contractat și pentru acest tip de servicii, și pachetul de servicii out-reach (în afara centrului) pentru tinerii în stare de vulnerabilitate și de risc.

IV. Servicii mobile (out-reach) pentru tinerii în stare de vulnerabilitate și de risc

30. CSPT oferă servicii out-reach următoarelor grupe de adolescenți extrem de vulnerabili (AEV):

- 1) Copiii străzii și adolescenții rămași fără supravegherea părintească;
- 2) Adolescenții din familiile cu părinți alcoolici ori cu alte probleme de ordin socio-economic (familii cu Tbc, HIV, sărăcie, violență, în conflict cu legea etc.)
- 3) adolescenții cu nevoi speciale (disabilități, cerințe educaționale speciale) și tinerii cu risc sporit de infectare HIV (TRS) (utilizatori de droguri, persoanele care practică sexul comercial, bărbați care întrețin relații sexuale cu bărbați).

Tabelul 1.

Pachetul de servicii out-reach pentru tinerii în stare de vulnerabilitate și de risc

Tipul serviciilor	Pachetul minim (de baza)	Pachetul extins
Cartografierea grupurilor AEV/TRS	1. Identificarea locurilor unde pot fi găsite grupurile AEV/ TRS, 2. Identificarea organizațiilor/instituțiilor care lucrează cu AEV/ TRS	
Informare	Referitor la: <ul style="list-style-type: none"> - existența serviciilor pentru ei, - comportamente de sănătate sigure, - 7 probleme de sănătate prioritare în conformitate cu Standardele de Calitate a SSPT și adițional la acestea, problemele în dependență de necesitățile locale (ex. Tbc) Metode: <ul style="list-style-type: none"> - distribuirea materialelor informaționale, - discuții individuale ori în grupuri mici. 	
Consilierea	-	Consilierea confidențială la HIV (CCTV), Consilierea motivațională pentru comportamente sigure.
Servicii medicale	Distribuția prezervativelor	- testarea voluntară la HIV cu teste rapide la HIV - expres teste pentru ITS (Sifilis, Gonoreea, Chlamidia, Trichomoniasys)
Referire	Pentru CCTV, testare pentru ITS, programe de reducere a noxelor (schimbul de seringi, terapia de substituție), tratamentul ITS/HIV, avort în siguranță, servicii de reabilitare, programe de suport social etc.), alte servicii oferite de specialiștii CSPT și alte servicii de sănătate existente	
Program de reducere a	-	Opțional (acordat la necesitățile locale):

noxelor		<ul style="list-style-type: none"> - schimbul de seringi, - consumabile igienice, - preparate pentru terapia de substituție etc.
----------------	--	---

Secțiunea 4.

Personalul Centrului de sănătate prietenos tinerilor

31. Schema de încadrare și pregătirea personalului trebuie să corespundă destinației și funcțiilor CSPT. Personalul CSPT este format din:

1) personal de conducere: șeful CSPT, care îndeplinește funcția de coordonare a CSPT, asistentă/moașă superioară CSPT;

2) echipa multidisciplinară de specialiști consultanți: medic ginecolog (preferențial medicul din cabinetul de Sănătate a Reproducerii), medic dermatovenerolog și/sau urolog-androlog, medic generalist sau pediatru (preferențial din cabinetul adolescentului), psiholog sau psiho-terapeut, asistent social, moașă sau asistentă medicală, laborant etc.;

3) personal auxiliar: recepționist, infirmieră, șofer, specialiști în monitorizare și evaluare etc.;

4) voluntari (la posibilitate), care activează benevol și gratuit la realizarea diferitor programe filantropice ale Centrului.

32. Numărul personalului este calculat în funcție de numărul eventualilor beneficiari ai serviciilor oferite de CSPT, de capacitatea de primire a CSPT și de activitățile planificate, în conformitate cu actele normative ale MS în vigoare cu referire la personalul IMSP.

33. Cel puțin 50% din personalul CSPT trebuie să fie angajat ca loc de muncă de bază în cadrul CSPT. Este recomandat, ca șeful CSPT să fie unul dintre angajații de bază a CSPT.

34. Activitatea personalului CSPT este realizată în baza obligațiilor de funcție, conform anexei nr.1 la prezentele Norme.

35. Personalul CSPT este responsabil de respectarea cu strictețe a regimului sanitaro-igienic și antiepidemic.

36. Personalul CSPT este angajat în conformitate cu legislația în vigoare și își exercită atribuțiile în temeiul contractului individual de muncă. Cu voluntarii care efectuează o muncă neremunerată în beneficiul Serviciului SPT se încheie contracte corespunzătoare de prestare gratuită a serviciilor. Totodată, CSPT poate compensa cheltuielile voluntarilor, legate de activitatea lor în CSPT (cheltuieli de transport, cazare etc.).

37. Personalul CSPT este remunerat în corespundere cu legislația în vigoare.

38. Normativele de timp. CSPT activează în baza unui program flexibil de lucru, în dependență de particularitățile și necesitățile beneficiarilor. Programul de lucru al specialistului CSPT constituie 35 ore utilizate pentru realizarea activităților Centrului, conform tabelului nr.2 și nr. 3.

Tabelul nr. 2.**Intensitatea de lucru a specialiștilor consultanți ai CSPT**

Denumirea specialiștilor	Activități consultative individuale (medicale și de asistență psiho-socială)		Activități instructive – metodice și consultative (vizite profilactice la 15 și 17 ani) în grup
	nr. ore/săptămână	durata unei consultări	nr. ore/săptămână
Medici consultanți (ginecolog, dermato-venerolog, medic de familie, pediatru, endocrinolog, urolog, androlog etc.)	20	30 min	15
Psiholog-consultant Medic psihoterapeut	20	90 min	15
Asistent social	20	120 min	15

Tabelul nr. 3.**Normativele de timp pentru activitatea specialiștilor din cadrul CSPT, anual**

Denumirea specialiștilor	Normativele de timp, anual (pentru 1 unitate de salariu)
Medici consultanți (ginecolog, dermato-venerolog, medic de familie, pediatru, endocrinolog, urolog, androlog, etc.)	1760 consultări/consilieri individuale și 660 ore dedicate activităților instructive –metodice și consultative (vizite profilactice la 15 și 17 ani) în grup
Psiholog-consultant Medic psihoterapeut	587 consultări/consilieri individuale și 660 ore dedicate activităților instructiv –metodice
Asistent social	440 consultări/consilieri individuale, inclusiv 110 efectuate out-reach și 660 ore dedicate activităților instructiv –metodice
Psiholog-educator	308 activități IEC în grup, și 660 ore dedicate activităților organizatorice

Secțiunea 5.**Normele minime privind spațiile de amplasare a CSPT**

39. Suprafața, organizarea și amenajarea spațiilor pentru oferirea pachetului extins în cadrul CSPT este stabilită în funcție de starea tehnico-materială a sistemului ocrotirii sănătății din teritoriu și de alți factori considerați obiectivi de administrația instituției medico-sanitare publice raionale sau municipale.

În cazul amplasării Centrului în cadrul unei instituții medico-sanitare existente (ex. CMF) este necesară asigurarea spațiului cu intrare și recepție separată.

40. Organizarea interioară a spațiilor trebuie să asigure respectarea intimității, confidențialității, autonomiei și comunicării, în deplin acord cu standardele de calitate a serviciilor de sănătate prietenoase tinerilor.

41. CSPT trebuie să dispună minimum de:

- 1) Intrare separată (din stradă sau din holul comun a instituției unde este amplasat);
- 2) Recepție cu spațiu pentru linia telefonică informațională;
- 3) Hol/sală de așteptare cu locuri pentru plasarea și distribuirea materialelor informaționale pentru beneficiari;
- 4) 3 săli de consultare/consiliere a specialiștilor (2 săli de consiliere și consultare medicală, 1 sală de consiliere psihologică și asistență socială);
- 5) 1 sală de examinare medicală și diagnostic;
- 6) 1 sală de trening (min pentru 20-25 de persoane);
- 7) 1 cabinet metodic/bibliotecă;
- 8) Spații auxiliare pentru personal; depozit și noduri sanitare.

42. CSPT la nivel municipal, centrul de resurse la nivel național (Neovita) trebuie să dispună de spații adiționale pentru trening, pentru efectuarea procedurilor medicale de ambulator (sala de proceduri și/sau staționar de zi) echipate corespunzător.

43. CSPT dispune minimum de echipament, conform anexei la prezentele Norme.

Secțiunea 6.

Activitatea financiar - economică, de evidență și raportare a activității CSPT

44. Finanțarea CSPT se efectuează:

- 1) în limita mijloacelor prevăzute anual în fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală pentru prestare de servicii comunitare în funcție de volumul de activități prestate și indicatorii de performanță atinși, mijloacelor unităților administrativ-teritoriale planificate în acest scop și mijloacelor speciale;
- 2) mijloacelor financiare provenite din donații, sponsorizări oferite de persoane fizice și juridice (publice sau private) cu subvenții de la bugetul local sau de la bugetul de stat;
- 3) mijloacelor financiare acumulate ca urmare a prestării unor servicii cu plată sau ca urmare a desfășurării de activități economice neinterzise de legislație;
- 4) serviciilor cu plată persoanelor mai mari de 24 ani, care s-au adresat la CSPT fără îndreptarea medicului de familie sau a asistentului social/organizațiilor de asistență socială;
- 5) altor surse legale.

45. Mijloacele financiare ale CSPT sunt utilizate pentru:

- 1) realizarea activității prevăzute de prezentele Norme;
- 2) perfecționarea bazei tehnico-materiale;
- 3) salarizarea și stimularea personalului;
- 4) dezvoltarea contactelor externe, în special pentru schimb de experiență;

5) alte direcții, care nu contravin prevederilor prezentelor Norme și legislației în vigoare.

46. CSPT completează formularele de evidență statistică medicală privind activitățile realizate, întocmește și prezintă dările de seamă în conformitate cu formularele de evidență statistică medicală, conform anexei la prezentele Norme, în termenii stabiliți la Centrul Național de Management în Sănătate.

Secțiunea 7.

Dispoziții finale

47. Activitatea CSPT este organizată în conformitate cu planul model de activitate a CSPT, conform anexei la prezentele Norme.

Instrucțiune privind monitorizarea calității serviciilor prestate de către Centrul de Sănătate Prietenos Tinerilor

Secțiunea 1.

1. Indicatorii de calitate constituie mecanismul de măsurare a performanței CSPT și corespunderea activității acestora standardelor de prestare a serviciilor de sănătate prietenoase tinerilor (SSPT).

2. Indicatorii se monitorizează de către administrație și toți angajații CSPT în corespundere cu Grila de monitorizare a indicatorilor de calitate a CSPT, elaborată conform recomandărilor OMS (tabelul 1 din anexă), a tabelului de estimare a indicatorilor de calitate CSPT (tabelul 2 din anexă) și a definițiilor de vizitelor/cazuri de prevenție a problemelor de sănătate în cadrul CSPT (tabelul 3 din anexă) .

3. Pentru măsurarea performanței CSPT se stabilesc indicatorii de calitate, includ evaluarea resurselor, organizarea activității și rezultatelor.

Secțiunea 2.

Indicatorii de calitate pentru Centrele de Sănătate Prietenoase Tinerilor

4. Resursele CSPT:

1) Schema de încadrare a CSPT este completata în volum de cel puțin 90%, în corespundere cu ordinul Ministerului Sănătății nr. 100 din 10.03.2008. (Normele de organizare și funcționare a CSPT și standardul nr. 5 de calitate a SSPT).

2) Cel puțin 50% din salariile disponibile sunt destinate personalului angajat ca loc de bază în cadrul CSPT. (Normele de organizare și funcționare a CSPT și standardul nr. 5 de calitate a SSPT)

3) Cel puțin 80% din personalul CSPT au fost instruiți în decursul ultimilor 3 ani în principiile comunicării și consilierii adolescenților și oferirii serviciilor de sănătate pentru adolescenți. (standardul nr. 5 de calitate a SSPT)

4) cel puțin 85% din specialiștii angajați au participat la ședințelor de învățare colaborativă organizate în CSPT p-u personal în mod sistematic (standardul nr. 5 de calitate a SSPT)

5) CSPT dispune minimum de spații, în conformitate cu Normele de organizare și funcționare a CSPT și standardul nr. 2 de calitate a SSPT:

a) Intrare separată (din stradă sau din holul comun a instituției unde este amplasat)

b) Registratura cu spațiu pentru linia telefonică informațională;

c) Hol/ sală de așteptare cu locuri pentru plasarea și distribuirea materialelor informaționale pentru beneficiari;

d) 2 săli (cabinete) de consultare/consiliere a specialiștilor (1 sală de consiliere și consultare medicală, 1 sală de consiliere psihologică și asistență socială);

e) 1 sală de examinare medicală și diagnostic;

f) 1 sala de trening (cel puțin pentru 20 de persoane);

g) 1cabinet metodic/biblioteca;

h) Spații auxiliare pentru personal, depozit și noduri sanitare

6) CSPT dispune minimum de echipament în conformitate cu Normele de organizare și funcționare a CSPT. (anexa la Norme) - standardul nr. 5 de calitate a SSPT

5. Organizarea activității CSPT:

1) CSPT dispune de plan de activitate, în corespundere cu Standardele de Calitate SSPT și Normele de organizare și funcționare a CSPT (în conformitate cu planul model al CSPT – anexa la Norme)

2) CSPT utilizează formulare de evidență statistică medicală primară și raportare aprobate de Ministerul Sănătății - standardul nr. 5 de calitate a SSPT.

3) CSPT are regim flexibil de lucru - ore de lucru atât în prima, cât și în a doua jumătate a zilei - standardul la nr. 2 de calitate a SSPT.

4) CSPT are proceduri scrise de respectare a confidențialității, aduse la cunoștința personalului (enunțul respectiv despre asigurarea confidențialității pentru vizitatori afișat la loc vizibil; informația personală (forme de evidență etc.) este păstrată într-un loc sigur la care are acces doar personalul autorizat, anunțarea vizitatorilor de către personal la adresare și respectarea de către personal la toate etapele de oferire a serviciilor a confidențialității) - standardul nr. 3 de calitate a SSPT.

5) În holul CSPT există o boxă pentru colectarea sugestiilor și propunerilor beneficiarilor. - standardul nr. 3 de calitate a SSPT.

6. Rezultatele activității CSPT

1) minim 30% dintre beneficiarii CSPT o constituie băieții - standardul nr. 6 de calitate a SSPT.

2) minim 15% din nr. de beneficiari sunt adolescenți în stare de vulnerabilitate și tineri cu risc sporit - standardul nr.6 de calitate a SSPT.

3) minim 65% dintre beneficiarii CSPT o constituie beneficiarii activităților instructiv-metodice realizate de centru. - standardul nr.1 și nr.4 de calitate a SSPT.

4) 55-75% din nr. total de activități instructiv-metodice efectuate au ca beneficiari direcți adolescenții și tinerii (standardul nr.1 de calitate a SSPT).

5) 25-45% din nr total de activități instructiv-metodice efectuate au ca beneficiari direcți profesioniști, părinți și alți membri ai comunității (standardul nr. 4 de calitate a SSPT.)

6) minim 50% de vizite la CSPT sunt vizite repetate (standardul nr. 2 de calitate a SSPT).

7) > 80% nr. de fete și băieți de 15 ani din zona de acoperire a CSPT au beneficiat de examinări profilactice în cadrul CSPT (standardul nr. 2 de calitate a SSPT).

8) Specialiștii CSPT, în conformitate cu normativele de timp pentru realizarea activităților în cadrul CSPT asigură (conform Normelor de organizare și funcționare a CSPT):

a) Medici consultanți (ginecolog, dermato-venerolog, generalist etc.) - 1760 consultări/consilieri individuale anual pentru 1 unitate de salariu (în afara consultărilor în grup în cadrul vizitelor profilactice la 15 și 17 ani).

b) Psiholog-consultant - 587 consultări/consilieri individuale anual pentru 1 unitate de salariu.

c) Asistent social - 440 consultări/consilieri individuale, inclusiv 110 efectuate out-reach anual pentru 1 unitate de salariu.

Tabelul nr. 2

Cadrul de estimare a indicatorilor de calitate a CSPT (conform grilei de monitorizare – tabelul 1)

Domeniu de performanță		Denumirea indicatorului	Valorile scontate a indicatorului	Valorile critice ale indicatorului	Unități de măsurare	Comentarii	Sursa de date
I. ACTIVITATEA	Organiza re	orar flexibil de lucru	ore de primire în prima și în a doua jumătate a zilei	ore de primire numai în I jumătate a zilei, sau numai după amiaza	orele de primire		orarul de lucru, listele de programări
	Beneficia ri	nr. beneficiari	B= nr. beneficiarilor consultațiilor (în mediu 0,4 X nr. consultațiilor) + nr. beneficiarilor activităților instructiv metodice (în mediu 1,6X nr. consultațiilor) sau nr. consultațiilor X2 (ex. NEOVITA: B= 5427x2± 10%) => 10854 (lunar =>905± 10%)	B< C (nr. total consultații) X2(ex. NEOVITA B= 5427 x 2 ~ 10854 ><10% (lunar ~905><10%))	persoane	este calculat empiric reieșind din datele studiilor de utilizare a timpului în cadrul CSPT din ultimii 5 ani, poate oscila în fiecare luna, este important de menținut mediile trimestriale și anuale	registre, baza de date electronică f. 49 săn
		% băieților din nr. total de beneficiari	30-60%	<30% - >60%	Proporție (%)		registre, baza de date electronică f.49 săn

	% tinerilor din grupuri vulnerabile și de risk din nr. total de beneficiari	> 15%	<15	Proporție (%)	se refera, conform regulamentului tip la aceste grupe	Registru activități consultative, baza de date electronică,
Servicii consultative	nr. consultațiilor, total	$C = (1760 \times \text{nr. sal} + 587 \times \text{nr. sal} + 440 \times \text{nr. sal}) + 10\%$ (ex. Neovita $C = (1760 \times 2,5 + 587 \times 1 + 440 \times 1) + 10\% = 5427 + 540$ (lunar 453 + 45)	$C = (1760 \times \text{nr. sal} + 587 \times \text{nr. sal} + 440 \times \text{nr. sal}) > 10\%$ ex. NEOVITA <4890 - >5970 (lunar <408 - >498)	consultații	se calculează pentru fiecare CSPT în funcție de unitățile de personal angajate conform schemei de încadrare aprobate și normativele de consultații aprobate - $C = (\text{nr. mediu consultații oferite de medici} \times \text{nr. unități salarii de medici} + \text{nr. consultații oferite de psihologi} \times \text{nr. unități salarii de psihologi} + \text{nr. consultații oferite de psihologi} \times \text{nr. unități salarii de psihologi})$	Registru activități consultative, baza de date electronică
	% vizitelor repetate din nr. total de consultații	50-70%	<50% - >70%	Proporție (%)	în primul trimestru al anului trebuie să predomine vizitele primare, indicatorul este aplicabil începnd cu trimestrul II	Registru activități consultative, baza de date electronică
	nr. consultațiilor individuale oferite de medici	$1760 \times \text{nr. salarii} + 10\%$ (lunar 148 $\times \text{nr. salarii} + 10\%$)	$1760 \times \text{nr. salarii} > 10\%$ (lunar 148 $\times \text{nr. salarii}$)	consultații	metoda de calcul vezi la nr. total de consultații	Registru activități consultative, baza de date

			><10%)			electronic	
	nr. consilierilor oferite de psihologi	587 X nr. salarii +-10% (lunar 49 X nr. salarii +-10%)	587 X nr. salarii ><10% (lunar 49 X nr. salarii ><10%)	consultații	metoda de calcul vezi la nr. total de consultații	Registru activități consultative, baza de date electronic	
	nr. consilierilor oferite de asistent social	440 X nr. salarii +-10% (lunar 37 X nr. salarii +-10%)	440 X nr. salarii ><10% (lunar 148 X nr. salarii ><10%)	consultații	metoda de calcul vezi la nr. total de consultații	Registru activități consultative, baza de date electronic	
	nr. prezervative distribuite	>6000 anual (>500 lunar)	<6000 (<500 lunar)	prezervative	poate oscila în fiecare luna, sunt important de menținut mediile trimestriale și anuale	registre, f.49 săn	
	Activități instructiv - metodice	nr. activităților instructiv-metodice	>240 ±10% (10-30 lunar)	<240 (><10%))	activități	se reiese, ca CSPT minim să organizeze/efectueze min. 1 activitate instructiv-metodică pe zi, poate oscila în fiecare lună, este important de menținut mediile trimestrele si anuale	Registrul activităților instructive-metodice, f.49 săn, baza de date electronic
		% activităților instructiv-metodice pentru tineri din nr total de activități instructiv-metodice	55-75%	<55% - >75%	proporție (%)		Registrul activităților instructive-metodice, f.49 săn, baza de date electronic

		% activităților instructiv-metodice pentru profesioniști, părinți și alți membri ai comunității din nr. total de activități instructiv-metodice	45-25%	<45% - >25%	proporție (%)		Registrul activităților instructive-metodice, f.49 săn, baza de date electronic
		nr. beneficiarilor activităților instructiv-metodice	$\geq 1,6X$ nr. consultațiilor (ex. NEOVITA $1,6 \times 5427 = 8683$)	$< 1,6X$ nr. consultațiilor	nr. persoane	este calculat empiric reieșind din datele studiilor de utilizare a timpului în cadrul CSPT din ultimii 5 ani ca similar fiind $1,6 X$ nr. consultațiilor, poate oscila în fiecare lună, sunt important de menținut mediile trimestriale și anuale	registre, f.49 săn, baza de date electronic
II.REZULTATE	Vizite/Cazuri de prevenție complete	Acoperirea cu examinării profilactice la fete și băieți de 15 ani	$>80\%$ nr. de fete și băieți de 15 ani din zona de acoperire (ex.240 anual, 20 pe luna)	$<80\%$ nr. de fete și băieți de 15 ani din zona de acoperire (ex.<240 anual, <20 pe luna)	proporție (%)	poate oscila în fiecare luna, sunt important de menținut mediile trimestriale și anuale, este influențat de perioadele de organizare de către medicii de familie a acestor examinări	registre, oficiu departamentul ui de statistica, baza de date electronic
		nr. cazuri de prevenție - infecția HIV (CCTV)	Cazuri de prevenție HIV = 5% nr total de consultații $\pm 10\%$	Cazuri de prevenție HIV = 5% nr total de consultații $>< 10\%$	nr. de CCTV efectuate	Se estimează indicatorul în baza rezultatelor de utilizare a timpului în cadrul CSPT	Registru activități consultative, f.49 săn, baza de date

						electronic	
		nr. cazuri de prevenție- infecții sexual- transmisibile	Cazuri de prevenție infecții sexual- transmisibile = 21% nr. total de consultații ±10%	Cazuri de prevenție infecții sexual- transmisibile = 21% nr. total de consultații ><10%	nr. de cazuri de prevenție efectuate	Se estimează indicatorul în baza rezultatelor de utilizare a timpului în cadrul CSPT	Registru activități consultative, f.49 săn, baza de date
		nr. cazuri de prevenție- -prevenirea sarcini nedorite	Cazuri de prevenție sarcini ne-dorite = 17% nr total de consultații ±10%	Cazuri de prevenție sarcini ne- dorite = 17% nr total de consultații ><10%	nr. de cazuri de prevenție efectuate	Se estimează indicatorul în baza rezultatelor de utilizare a timpului în cadrul CSPT	Registru activități consultative, f.49 săn, baza de date
		nr. cazuri de prevenție- tulburări psiho- emoționale și de personalitate	Cazuri de prevenție tulburări psiho- emoționale și de personalitate = 7% nr. total de consultații ±10%	Cazuri de prevenție tulburări psiho- emoționale și de personalitate = 7% nr. total de consultații ><10%	nr. de cazuri de prevenție efectuate	Se estimează indicatorul în baza rezultatelor de utilizare a timpului în cadrul CSPT	Registru activități consultative, f.49 săn, baza de date
		nr. cazuri de prevenție - probleme de sănătate în urma violentei	efectuate lunar	<1 caz pe an	nr. de cazuri de prevenție efectuate		Registru activități consultative, f.49 săn, baza de date
RES URS	Personal	% completării schemei de încadrare	>90%	<90	proporție (%)	Se calculează proporția unităților salariu la	f.49 săn, secția de cadre

					prevederile ord.100 MS din 10.03.2008	
	% personalului angajat ca loc de bază la CSPT	>50%	<50%	proporție (%)	Se calculează proporția persoanelor angajate ca loc de bază la nr. total al angajaților	f.49 săn, secția de cadre
	% specialiștii angajați care au participat la ședințele de învățare colaborativă organizate în CSPT pentru personal în mod sistematic	>85%	<85%	proporție (%)	la numărător se ia în calcul toți specialiștii care au participat la aceste ședințe - consultanți, personalul medical mediu, receptionistul; la numitor ia în calcul nr. tuturor angajaților, în afara de personalul auxiliar, laborant.	Registru ședințelor de învățare colaborativă

* standardul mediu al vizitelor primare constituie 40% din numărul total de consultări.

NB! pentru a calcula indicatorii pentru fiecare CSPT sunt necesare următoarele date de intrare:

schema de încadrare a CSPT aprobată și completată;

nr. populației în vârstă de 10-24 ani în zona de acoperire a CSPT;

nr. fete și băieți în vârstă de 15 ani în zona de acoperire.

Tabelul nr. 3 Definiția vizitelor/cazurilor de prevenție în cadrul CSPT

Problemele prevenite	Cine?	Descrierea cazului de prevenție în cadrul CSPT
Examen profilactic (vizită profilactică în grup)	Toți adolescenții de 15 și 17 ani	<p>1 vizită de evaluare a riscurilor și promovare a modului sănătos de viață (conform unui protocol standardizat)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evaluarea riscurilor de sănătate (prin aplicarea chestionarelor de autoevaluare) - Antropometria, IMC - Informarea despre perioada de pubertate, promovarea modului sănătos de viață - Referirea la servicii în corespundere cu riscurile depistate
Examenul profilactic prenupțial/pre concepțional	La cuplurile care se pregătesc să se căsătorească/să conceapă	<p>1 vizită pentru:</p> <ul style="list-style-type: none"> - evaluarea riscurilor reproductive în cuplu (dezvoltarea sexuală și disfuncțiile sexuale, patologia ereditară, factorii de risc comportamentali – fumatul, alcoolul, droguri, fast-food-ul, a factorilor de mediu – noxe de producere etc.) referire pentru testare (TORCH, anticorpii anti-rubeolă etc.), consultația altor specialiști la necesitate – în cazul depistării riscurilor respective (genetician, endocrinolog, urolog/androlog etc.) și - consiliere referitor la planificarea familială a cuplului
Infecții sexual-transmisibile	<p>La toți adolescenții și tinerii sexuali-activi cu risk sporit pentru infectare:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Relații neprotejate - Prezența semnelor infecțiilor genitale 	<p>Cazul de prevenție constă din min 2 vizite în decurs de 3 luni:</p> <ul style="list-style-type: none"> -1 vizită - examinare, consiliere referitor la comportamentul sexual sigur, screeningul - prelevarea testelor /referire p-u examinare de laborator sau indicarea tratamentului sindromul/sau in baza testelor prezentate; oferirea prezervativelor -2 vizită – indicarea tratamentului/control tratament în cazul indicării la 1 vizită, consiliere referitor la comportamentul sexual sigur, oferirea prezervativelor
Infecția HIV	<p>La toți adolescenții și tinerii sexuali-activi cu risk sporit pentru infectare:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Relații neprotejate - Prezența semnelor infecțiilor genitale 	<p>2 vizite pentru consilierea pre-test și post test în decurs de 3 luni:</p> <p>1 vizită – pre-test consilierea, efectuarea expres HIV testului / colectarea testului din sânge/ referire la testare din sânge, oferirea prezervativelor</p>

	- Experiență de utilizare a drogurilor intravenoase	II vizită – post-test consilierea, oferirea prezervativelor, referirea la necesitate pentru asistență la alt nivel și alte tipuri de servicii
Prevenirea sarcini nedorite	La toți adolescenții și tinerii sexuali-activi sau care se pregătesc să întrețină relații sexuale	2 vizite pentru consilierea contraceptivă în decurs de 6 luni: I vizită – consilierea contraceptivă (selectarea metodei), examinarea la necesitate, oferirea la disponibilitate a contraceptivelor (prezervativ, COC, DIU, depo-provera) II vizită – la 3-6 luni – supravegherea utilizării metodei, suportul comportamentului contraceptiv, oferirea produselor contraceptive
Prevenirea avorturilor nesigure	La adolescentele și tinerele cu sarcină nedorită	2 vizite timp de 3 luni I vizită – consiliere, examinare pre-avort cu component de consiliere contraceptivă post-avort. La posibilitate-oferirea medicamentelor pentru avortul medicamentos sau oferirea/referirea la VAM II vizită – control post-avort cu suportul comportamentului contraceptiv. Ambele vizite cu oferirea produsele contraceptive
Probleme de sănătate în urma utilizării de substanțe (tabagismul, alcoolism, narcomanie)	Adolescenții care au experiența utilizării substanțelor psiho-active (fumat, utilizarea abuzivă a alcoolului, utilizarea drogurilor)	Minim 2 vizite cu consilieri motivaționale în decurs de 6 luni, referire la alte instituții specializate, dacă este cazul (detoxicare, reducerea noxelor, reabilitare, psiho-corecție)
Dereglări de nutriție (cu deficit de masă corporală, cu suprapondere cu anemii etc.)	Adolescenții și părinții acestora cu acuze la: - IMC în afara limitelor normei - Adolescenții din familiile cu statut economic scăzut - Adolescenții din zone endemice de iod - Adolescenții cu devieri în comportamentul alimentar (bulimie, anorexie)	Minim 2 vizite în decurs de 6 luni ce includ: consiliere motivațională pentru corecția comportamentului alimentar, examinare de bază (IMC, Hb, glicemia), referirea/consultarea terapeutului, endocrinologului, cu evaluarea funcției glandei tiroide (USG, TSH, T3), altor tulburări endocrine cu tratamentul corespunzător; oferirea la necesitate și posibilitate a preparatelor de Fe, Iod

Tulburări de dezvoltare pubertară (dezvoltare pubertară precoce, întârziată, dereglări a ciclului menstrual la adolescente)	- Adolescenții și părinții acestora cu acuze la devieri în dezvoltarea pubertară	Minim 2 vizite în 6 luni: 1 vizita – IMC, scara Tanner – aprecierea etapei de dezvoltare pubertară, a stadiului de dezvoltare psiho-sexuală, detectarea devierilor, referire pentru testare suplimentară (hormonală, genetică, radiografia etc.) și consultarea altor specialiști (endocrinologi, geneticieni etc.), corecție consiliere cu adolescenta/ul, părinții la necesitate 2 vizită – de evaluare a dezvoltării pubertate/a corecției, consiliere cu adolescenta/ul, părinții la necesitate
Tulburări psiho-emoționale și de personalitate	Adolescenții și părinții acestora, tinerii cu acuze la semne de neuroze, depresii, anxietate, fobiile, auto-aprecierea inadecvată, imaginea de sine deformată, tulburările de comportament, suicidal etc	Minim 2 ședințe de consiliere psihologică în decurs de 6 luni
Probleme de sănătate în urma violenței	- adolescenții și tinerii cu manifestări comportamentale agresive sau care a avut experiența expunerii violenței/abuzului,	Minim 2 ședințe de consiliere psihologică/consultații medicale în decurs de 6 luni, referire la necesitate la alte servicii
Alte probleme		2 vizite în mediu în decurs de 6 luni

Obligațiunile de funcție ale personalului Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor

Secțiunea 1 Obligațiunile de funcție a șefului Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor

1. În funcția de șef al Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor este numit un specialist cu instruire și experiență corespunzătoare în domeniul sănătății și dezvoltării adolescenților și tinerilor și aptitudini organizatorice.

2. Șeful Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor este angajat sau eliberat din funcție în conformitate cu legislația în vigoare.

3. Șeful Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor se conduce în activitatea sa de Normele de organizare și funcționare a Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor, standardele de calitate a Serviciilor de Sănătate Prietenoase Tinerilor (SSPT), Conceptul Național SSPT și alte acte instructiv-normative în domeniu în vigoare.

4. Șeful Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor, în conformitate cu scopul și obiectivele de bază ale activității Centrului, asigură:

1) planificarea, organizarea și coordonarea lucrului privind organizarea serviciilor de sănătate prietenoase tinerilor în teritoriul administrativ de apartenență;

2) coordonarea evaluării nivelului de cunoștințe, atitudini și practici a grupului țintă (a adolescenților aflați în situații de risc și fără îngrijire părintească) referitor la propria sănătate și dezvoltare și necesitățile din localitate privind informarea și consilierea adolescenților și tinerilor (analiza datelor statistice și cercetărilor disponibile, realizarea anchetărilor, discuțiilor în Focus grup etc), precum și a studiilor de evaluare a calității serviciilor oferite de Centru;

3) coordonarea activității medicilor de familie în domeniu sănătății și dezvoltării adolescenților, serviciilor de sănătate prietenoase tinerilor;

4) conlucrarea cu instituțiile publice și organizațiile neguvernamentale în domeniu sănătății și dezvoltării adolescenților, serviciilor de sănătate prietenoase tinerilor;

5) informarea administrației medicale teritoriale și națională despre starea sănătății adolescenților și tinerilor din teritoriu, despre problemele care există la acest capitol și măsurile necesare pentru soluționarea lor;

6) menținerea și completarea corectă a formelor de evidență statistică medicală a activităților Centrului, întocmirea și prezentarea rapoartelor statistice în conformitate cu formularele și termenii stabiliți de Ministerul Sănătății;

7) realizarea activităților instructiv-metodice, de prevenire, diagnostic-curative și asistența psiho-socială din cadrul Centrului;

8) sporirea volumului și perfecționarea metodelor de prestare a serviciilor de sănătate prietenoase tinerilor;

9) asistența organizator-metodică instituțiilor și lucrătorilor medicali din teritoriu;

10) sporirea nivelului profesional și instruirea continuă a specialiștilor ce activează în cadrul Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor.

11) organizarea măsurilor de promovare a SSPT printre tineri și membrii comunității.

5. Șeful Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor este obligat să:

1) respecte cu strictețe toate prevederile contractului individual de muncă încheiat cu administrația instituției;

2) informeze la timp personalul medical din secție despre ordinele, indicațiile instructiv-metodice parvenite de la organele ierarhic superioare, asigurând nemijlocit executarea lor;

3) elaboreze programul de lucru a tuturor lucrătorilor Centrului pe care îl conduce;

4) analizeze sistematic rezultatele activității Centrului și să întreprindă permanent măsuri de ameliorare a lor;

5) participe la toate activitățile instituției ce țin de domeniul său de activitate;

6) informeze operativ Directorul ISMP a cui subdiviziune este despre toate cazurile extraordinare, înregistrate la Centru;

7) să-și ridice permanent nivelul profesional;

8) evalueze permanent calitatea serviciilor de sănătate prietenoase tinerilor cu ascultarea semestrială la consiliul medical;

9) elaboreze și prezinte pentru confirmarea administrației instituției publice planurile anuale și trimestriale de activitate a Centrului.

6. Șeful Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor are dreptul să:

1) participe în mod direct la selectarea și angajarea personalului în Centrul pe care îl conduce de rînd cu administrația IMSP a cărei subdiviziune este;

2) prezinte administrației instituției propuneri de menționare sau sancționare a personalului subordonat;

3) controleze corectitudinea perfectării formelor de evidență, să anuleze și să indice metode suplimentare de investigație și terapie la necesitate;

4) asiste în timpul consultațiilor specialiștilor Centrului, a le prezenta concluziile făcute și propunerile de ameliorare a lucrului lor;

5) să participe la planificarea, coordonarea și monitorizarea activității financiar-economice a Centrului.

Secțiunea 2.

Obligațiunile de funcție

a medicului ginecolog consultant al Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor

1. În funcția de medic ginecolog consultant al Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor este numit un medic ginecolog cu pregătire corespunzătoare în domeniul consilierii, sănătății și dezvoltării a adolescenților și tinerilor.

2. Ginecologul consultant al Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor este angajat și eliberat din funcție în conformitate cu legislația în vigoare.

3. Ginecologul consultant al Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor în activitatea sa se subordonează nemijlocit șefului Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor.

4. Ginecologul consultant al Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor se conduce de Normele de organizare și funcționare a Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor, de standardele de calitate a SSPT și alte acte normative în vigoare.

5. Ginecologul consultant al Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor, în strictă conformitate cu scopul obiectivele de bază ale activității Centrului, asigură:

1) Activitățile instructiv-metodice:

a) elaborarea planul de activitate în domeniul asistenței sănătății reproducerii ca o parte componentă a planului de activitate a Centrului;

b) elaborarea și distribuirea materiale informaționale și promoționale SSPT ce reflectă realizarea obiectivelor propuse ce țin de sănătatea reproducerii;

c) elaborarea și aplicarea un algoritm și sistem de referință clar în cazul problemelor de sănătate a reproducerii;

d) coordonarea activității medicilor de familie în domeniul sănătății sexual-reproductive a adolescenților și tinerilor;

e) conlucrarea cu instituțiile publice și organizațiile obștești în problemele sănătății și dezvoltării adolescenților;

f) informarea șeful Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor despre starea sănătății reproducerii a beneficiarilor Centrului, despre problemele care există la acest capitol și măsurile necesare pentru soluționarea lor;

g) completarea formelor de evidență necesare, întocmește și prezintă rapoarte statistice în conformitate cu formularele și termenii stabiliți de Ministerul Sănătății;

h) elaborarea programelor instructiv-metodice ce țin de sănătatea sexual-reproductivă a adolescenților și tinerilor etc. pentru voluntari, adolescenți, părinții preadolescenților și adolescenților, profesori, lucrători medicali, asistenți sociali, alți profesioniști implicați în lucru cu adolescenții;

i) realizarea instruirea voluntarilor, activități de supervizare a voluntarilor, treninguri de pregătire a părinților și profesioniștilor implicați în educația și lucrul cu adolescenții, în domeniul sănătății sexual-reproductive ale adolescenților și tinerilor.

j) participarea la activitățile de promovarea a SSPT printre tineri și membrii comunității

2) Activități de prevenție:

a) realizarea unui șir de activități IEC printre adolescenți (aflați în situații de risc și cei fără îngrijirea părinților) ce țin de schimbările pubertare la fete și băieți, sexualitatea și maturitatea; manifestările sexualității și diversitatea sexuală, responsabilitatea personală și luarea deciziilor; concepția și evaluarea sarcinii, pregătirea pre-concepțională; metodele de contracepție, inclusiv amânarea primului contact sexual; prevenirea infecțiilor sexual-transmisibile; etc. (lecții interactive, out reach, cluburi școlare etc.)

b) abordarea subiectelor ce țin de sănătatea sexual-reproductivă a adolescenților și tinerilor în cadrul consilierilor individuale și în cupluri, în special:

- Consilierea adolescenților, în special a celor ce manifestă un comportament de risc și care sunt fără supravegherea părinților, referitor la protejarea contra unei sarcini nedorite și a bolilor cu transmitere sexuală.
- Consilierea pre-concepțională și formularea recomandărilor în vederea pregătirii cuplului pentru o sarcină dorită normală, liniștită și un copil sănătos;

- Consilierea pre-și post-avort a adolescenților cu ambii sau fără nici un părinte;
- Consilierea, pacientelor cu dereglări ale funcției reproductive (infecțiile tractului reproductiv, infertilitate, dereglări endocrine) și sexuale;
- Consiliere referitor la manifestările sexualității și diversitatea sexuală;
- CTVC la HIV-infecție și pentru alte ITS în conformitate cu Programele și Ghidurile naționale, cu respectarea cerințelor sanitaro-epidemice existente etc.
- participarea la realizarea examinărilor profilactice și screeningurilor ce includ în mod obligatoriu evaluarea dezvoltării sexuale (după Tanner).

3) Prestarea serviciilor medicale:

a) diagnosticarea, tratamentul și îngrijirea medicală a problemelor depistate, reabilitare și referire și dispensarizare la necesitate, în special ce țin de:

- Dereglările dezvoltării sexuale la adolescenți;
- Dereglări a ciclului menstrual și alte disfuncții ginecologice neuro-hormonale la adolescentele, cu referire în caz de necesitate la consultația endocrinologului
- Procesele inflamatorii ale organelor genitale feminine, în special vulvo-vaginitele, cervicitele, maladiile inflamatorii pelviene și ITS.
- Patologia colului uterin, inclusiv testarea citologică și colposcopică, referirea pentru concretizarea diagnosticului, tratament specializat în cazul patologiilor depistate.
- Patologiei glandei mamare (examinare, referire la mamolog, tratament conservativ în caz de mastodinii, mastopatii difuze, lactostază)
- Disfuncții sexuale;
- Sarcină, inclusiv diagnosticare, examen și consiliere pre-avort, reabilitare post-avort și post-natală, consiliere referitor la întrebările legate de sarcină, naștere, perioada post-natală, pregătirea psiho-emoțională și informațională a viitoarelor mame și partenerilor săi pentru sarcină și naștere;
- Diagnosticarea timpurie și referirea pentru tratament specializat a adolescentelor cu tumori, anomalii de dezvoltare și traume ale organelor genitale.

6. Ginecologul consultant al Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor respectă normativele de timp conform Normelor de organizare și funcționare a CSPT.

7. Ginecologul consultant al Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor este obligat:

- 1) să respecte toate prevederile contractului individual de muncă încheiat cu administrația instituției;
- 2) să respecte toate regulile regimului sanitaro-igienic, antiepidemic și tehnicii securității muncii;
- 3) să coordoneze activitatea moașei/asistentei medicale Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor;
- 4) să analizeze sistematic rezultatele activităților sale și să participe la toate activitățile Centrului ce țin de domeniul său de activitate;
- 5) să-și ridice sistematic nivelul său profesional prin cursuri de perfecționare;
- 6) să respecte etica și deontologia profesională;
- 7) să respecte drepturile beneficiarilor Centrului;
- 8) să completeze și să mențină corect formularele de evidență statistică medicală;

9) să întocmească veridic și în termenii stabiliți rapoartele statistice prevăzute de MS.

8. Ginecologul consultant al Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor are dreptul:

- 1) să dea indicații moașei/asistentei medicale Centrului și să supravegheze executarea lor;
- 2) propună noi forme și metode de organizare a activității a Centrului;
- 3) să obțină informații curente și de perspectivă de la șeful Centrului și de la specialistul principal în Sănătatea Reproducerii;
- 4) să-și ridice nivelul profesional periodic la cursurile de perfecționare;
- 5) să participe la ședințe de consiliere în calitate de client pentru înlăturarea sindromului arderii cel puțin o dată pe an.

9. Ginecologul consultant al Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor este responsabil de executarea deplină a obligațiilor sale de serviciu prevăzute de Normele de organizare și funcționare a Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor.

Secțiunea 3.

Obligațiunile de funcție a medicului internist/pediatru consultant al Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor

1. În funcția de medic internist sau pediatru consultant al Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor este numit un medic internist cu pregătire corespunzătoare în domeniul consilierii, sănătății și dezvoltării a adolescenților și tinerilor.

2. Medicul internist sau pediatru consultant al Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor este angajat și eliberat din funcție, în conformitate cu legislația în vigoare.

3. Medicul internist sau pediaterul consultant al Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor în activitatea sa se subordonează nemijlocit șefului Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor.

4. Medicul internist sau pediaterul consultant al Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor se conduce de Normele de organizare și funcționare a Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor, de standardele de calitate a SSPT și alte acte normative în vigoare.

5. Medicul internist sau pediaterul consultant al Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor, în strictă conformitate cu scopul obiectivele de bază ale activității Centrului, asigură:

- 1) Activitățile instructiv-metodice:
 - a) organizează și participă la realizarea examinărilor medicale profilactice a adolescenților de 15 și 17 ani;
 - b) elaborarea planul de activitate în domeniul sănătății generale, în special, prevenirii primare și secundare a dereglărilor de nutriției la adolescenți, cu focusarea atenției asupra beneficiarilor din grupurile social-vulnerabile, ca o parte componentă a planului de activitate a Centrului;

c) elaborarea și distribuirea materiale informaționale și promoționale SSPT ce reflectă realizarea obiectivelor propuse ce țin de domeniul sănătății generale, în special, prevenirii primare și secundare a dereglărilor de nutriției la adolescenți;

d) elaborarea și aplicarea un algoritm și sistem de referință clar în cazul problemelor sănătății generale, în special, prevenirii primare și secundare a dereglărilor de nutriției la adolescenți;

e) conlucrarea cu instituțiile publice și organizațiile obștești în problemele sănătății și dezvoltării adolescenților;

f) informarea șeful Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor despre problemele sănătății generale, în special, prevenirii primare și secundare a dereglărilor de nutriției la adolescenții-beneficiarii ai Centrului, cu focusarea atenției asupra beneficiarilor din grupurile social-vulnerabile, despre problemele care există la acest capitol și măsurile necesare pentru soluționarea lor;

g) completarea formelor de evidență necesare, întocmește și prezintă rapoarte statistice în conformitate cu formularele și termenii stabiliți de Ministerul Sănătății;

h) elaborarea programelor instructiv-metodice ce țin de problemele sănătății generale, în special, prevenirii primare și secundare a dereglărilor de nutriției la adolescenți etc. pentru voluntari, adolescenți, părinții preadolescenților și adolescenților, profesori, lucrători medicali, asistenți sociali, alți profesioniști implicați în lucru cu adolescenții;

i) realizarea instruirii voluntarilor, activități de supervizare a voluntarilor, treninguri de pregătire a părinților și profesioniștilor implicați în educația și lucrul cu adolescenții, în domeniul sănătății generale, în special, prevenirii primare și secundare a dereglărilor de nutriției la adolescenți;

j) participarea la activitățile de promovarea a SSPT printre tineri și membrii comunității.

2) Activități de prevenție:

a) realizarea unui șir de activități IEC ce țin de prevenirea primară și secundară a problemelor sănătății generale, în special, prevenirii primare și secundare a dereglărilor de nutriției printre adolescenți, în special printre cei în situații de risc și fără îngrijirea părintelui,etc. (lecții interactive, out reach, cluburi școlare etc.)

b) abordarea subiectelor ce țin de prevenirea primară și secundară a ITS, inclusiv HIV-infecția și hepatitele virale B și C printre adolescenți și tineri în cadrul consilierilor individuale și în cupluri, în special:

- Consilierea adolescenților referitor la problemele sănătății generale, în special, dereglărilor de nutriției la adolescenți, cu focusarea atenției asupra beneficiarilor din grupurile social-vulnerabile și a celor fără îngrijirea părintească;
- Consiliere referitor la promovarea modului sănătos de viață, în special alimentația rațională, activitatea fizică etc;

3) Prestarea serviciilor medicale:

a) diagnosticarea, tratamentul și îngrijirea medicală a problemelor depistate, reabilitare și referire, în special ce țin de:

- Depistarea activă și tratarea problemelor sănătății generale, în special, prevenirii primare și secundare a dereglărilor de nutriției la adolescenți, cu focusarea atenției asupra beneficiarilor din grupurile social-vulnerabile, etc.

- Diagnosticarea timpurie și referirea pentru tratament specializat a adolescenților cu patologie terapeutică ce necesită tratament la nivelul avansat de asistență medicală,

- Referirea la medicul de familie pentru evidență a adolescenților și tinerilor cu patologie terapeutică.

6. Medicul internist sau pediaterul consultant al Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor respectă normativele de timp stabilite în Normele de organizare și funcționare a CSPT.

7. Medicul internist sau pediatru consultant al Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor este obligat:

1) să respecte toate prevederile contractului individual de muncă încheiat cu administrația instituției;

2) să respecte toate regulile regimului sanitaro-igienic, antiepidemic și tehnicii securității muncii;

3) să coordoneze activitatea asistentei medicale a Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor;

4) să analizeze sistematic rezultatele activităților sale și să participe la toate activitățile Centrului ce țin de domeniul său de activitate;

5) să-și ridice sistematic nivelul său profesional prin cursuri de perfecționare;

6) să respecte etica și deontologia profesională;

7) să respecte drepturile beneficiarilor Centrului;

8) să completeze și să mențină corect formularele de evidență statistică medicală necesare;

9) să întocmească veridic și în termenii stabiliți rapoartele de evidență statistică prevăzute de actele normative în vigoare.

8. Medicul internist sau pediaterul consultant al Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor are dreptul:

1) să dea indicații asistentei medicale Centrului și să supravegheze executarea lor;

2) propună noi forme și metode de organizare a activității a Centrului;

3) să obțină informații curente și de perspectivă de la șeful Centrului și de la specialistul principal în Sănătatea Reproducerii;

4) să-și ridice nivelul profesional periodic la cursurile de perfecționare;

5) să participe la ședințe de consiliere în calitate de client pentru înlăturarea sindromului arderii cel puțin o dată pe an.

9. Internistul sau pediaterul consultant al Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor este responsabil de executarea deplină a obligațiilor sale de serviciu prevăzute în Normele de organizare și funcționare a Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor.

Secțiunea 4. Obligațiunile de funcție

a medicului urolog/androlog consultant al Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor

1. În funcția de medic urolog/androlog consultant al Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor este numit un medic urolog sau androlog cu pregătire corespunzătoare în domeniul consilierii, sănătății și dezvoltării a adolescenților și tinerilor.

2. Urologul/andrologul consultant al Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor este angajat și eliberat din funcție în conformitate cu legislația în vigoare.

3. Ginecologul consultant al Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor în activitatea sa se subordonează nemijlocit șefului Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor.

4. Urologul/andrologul consultant al Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor se conduce de Normele de organizare și funcționare a Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor, de standardele de calitate a SSPT și alte acte normative în vigoare.

5. Urologul/andrologul consultant al Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor, în strictă conformitate cu scopul obiectivele de bază ale activității Centrului, asigură:

1) Activitățile instructiv-metodice:

a) elaborarea planului de activitate în domeniul prevenirii primare și secundare a infecțiilor uro-genitale/ITS și dereglărilor pubertare, în special, la băieți, ca o parte componentă a planului de activitate a Centrului;

b) elaborarea și distribuirea materiale informaționale și promoționale SSPT ce reflectă realizarea obiectivelor propuse ce țin de domeniul prevenirii primare și secundare a infecțiilor uro-genitale/ITS și dereglărilor pubertare, în special, la băieți;

c) elaborarea și aplicarea unui algoritm și sistem de referință clar în cazul problemelor urologice și andrologice;

d) conlucrarea cu instituțiile publice și organizațiile obștești în problemele sănătății și dezvoltării adolescenților;

e) informarea șefului Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor despre prevenirea infecțiilor uro-genitale/ITS și dereglărilor pubertare, în special, la băieți, a beneficiarilor Centrului, despre problemele care există la acest capitol și măsurile necesare pentru soluționarea lor;

f) completarea formelor de evidență necesare, întocmește și prezintă rapoarte statistice în conformitate cu formularele și termenii stabiliți de Ministerul Sănătății;

g) elaborarea programelor instructiv-metodice ce țin de prevenirea primară și secundară a infecțiilor uro-genitale/ITS și dereglărilor pubertare, în special, la băieți etc. pentru voluntari, adolescenți, părinții preadolescenților și adolescenților, profesori, lucrători medicali, asistenți sociali, alți profesioniști implicați în lucru cu adolescenții;

h) realizarea instruirii voluntarilor, activități de supervizare a voluntarilor, treninguri de pregătire a părinților și profesioniștilor implicați în educația și lucrul cu adolescenții, în domeniul prevenirii primare și secundare a infecțiilor uro-genitale/ITS și dereglărilor pubertare, în special, la băieți;

i) participarea la activitățile de promovarea a SSPT printre tineri și membrii comunității.

2) Activități de prevenție:

a) realizarea unui șir de activități IEC printre adolescenți, (în special printre cei ce au un comportament de risc și fără îngrijire părintească), ce țin de prevenirea primară și secundară a infecțiilor uro-genitale/ITS și dereglărilor pubertare, în special, la băieți etc. (lecții interactive, out reach, cluburi școlare etc.)

b) abordarea subiectelor ce țin de prevenirea primară și secundară a ITS, inclusiv HIV-infecția printre adolescenți și tineri în cadrul consilierilor individuale și în cupluri, în special:

- Consilierea adolescenților referitor la protejarea contra bolilor infecțiilor uro-genitale/ITS și dereglărilor pubertare, în special, la băieți, în special a celor vulnerabili.

- Consiliere referitor la manifestările sexualității și diversitatea sexuală, în special, la băieți, în special a celor vulnerabili și fără supravegherea părintească;

- CTVC la HIV-infecție și pentru alte ITS în conformitate cu Programele și Ghidurile naționale, cu respectarea cerințelor sanitaro-epidemice existente etc.

3) Prestarea serviciilor medicale:

a) diagnosticarea, tratamentul și îngrijirea medicală a problemelor depistate, reabilitare și referire și dispensarizare la necesitate, în special ce țin de:

- Depistarea activă și tratarea infecțiilor uro-genitale/ITS și dereglărilor pubertare, în special, la băieți;

- Procesele inflamatorii ale organelor genitale masculine, în special uretrite, prostatite.

- Disfuncții sexuale la adolescenți, în special la băieți;

- Diagnosticarea timpurie și referirea pentru tratament specializat a adolescenților (băieților) cu tumori, anomalii de dezvoltare și traume ale organelor genitale.

6. Urologul/andrologul consultant al Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor respectă normativele de timp conform Normele de organizare și funcționare a Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor.

7. Urologul/andrologul consultant al Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor este obligat:

1) să respecte toate prevederile contractului individual de muncă încheiat cu administrația instituției;

2) să respecte toate regulile regimului sanitaro-igienic, antiepidemic și tehnicii securității muncii;

3) să coordoneze activitatea asistentei medicale a Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor;

4) să analizeze sistematic rezultatele activităților sale și să participe la toate activitățile Centrului ce țin de domeniul său de activitate;

5) să-și ridice sistematic nivelul său profesional prin cursuri de perfecționare;

6) să respecte etica și deontologia profesională;

7) să respecte drepturile beneficiarilor Centrului;

8) să completeze și să mențină corect formularele de evidență statistică medicală necesare;

9) să întocmească veridic și în termenii stabiliți rapoartele statistice prevăzute de actele normative în vigoare.

8. Urologul/andrologul consultant al Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor are dreptul:

1) să dea indicații asistentei medicale Centrului și să supravegheze executarea lor;

2) să propună noi forme și metode de organizare a activității a Centrului;

3) să obțină informații curente și de perspectivă de la șeful Centrului și de la specialistul în Sănătatea Reproducerii după caz;

4) să-și ridice nivelul profesional periodic la cursurile de perfecționare;

5) să participe la ședințe de consiliere în calitate de client pentru înlăturarea sindromului arderii cel puțin o dată pe an.

9. Urologul/andrologul consultant al Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor este responsabil de executarea deplină a obligațiilor sale de serviciu prevăzute în Normele de organizare și funcționare a Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor.

Secțiunea 5.

Obligațiunile de funcție

a medicului dermato-venerolog consultant al Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor

1. În funcția de medic dermato-venerolog consultant al Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor este numit un medic dermato-venerolog cu pregătire corespunzătoare în domeniul consilierii, sănătății și dezvoltării a adolescenților și tinerilor.

2. Dermato-venerologul consultant al Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor este angajat și eliberat din funcție în conformitate cu legislația în vigoare.

3. Dermato-venerologul consultant al Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor în activitatea sa se subordonează nemijlocit șefului Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor .

4. Dermato-venerologul consultant al Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor se conduce de Normele de organizare și funcționare a Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor, de standardele de calitate a SSPT și alte acte normative în vigoare.

5. Dermato-venerologul consultant al Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor, în strictă conformitate cu scopul obiectivele de bază ale activității Centrului, asigură:

1) Activitățile instructiv-metodice:

a) elaborarea planul de activitate în domeniul prevenirii primare și secundare a ITS, inclusiv HIV-infecția ca o parte componentă a planului de activitate a Centrului;

b) elaborarea și distribuirea materiale informaționale și promoționale SSPT ce reflectă realizarea obiectivelor propuse ce țin de domeniul prevenirii primare și secundare a ITS, inclusiv HIV-infecția;

c) elaborarea și aplicarea unui algoritm și sistem de referință clar în cazul problemelor dermato-venerologice;

d) conlucrarea cu instituțiile publice și organizațiile obștești în problemele sănătății și dezvoltării adolescenților;

e) informarea șeful Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor despre prevenirea primară și secundară a ITS, inclusiv HIV-infecția a beneficiarilor Centrului, despre problemele care există la acest capitol și măsurile necesare pentru soluționarea lor;

f) completarea formelor de evidență necesare, întocmește și prezintă rapoarte statistice în conformitate cu formularele și termenii stabiliți de Ministerul Sănătății;

g) elaborarea programelor instructiv-metodice ce țin de prevenirea primară și secundară a ITS, inclusiv HIV-infecția printre adolescenți și tineri etc. pentru voluntari, adolescenți, părinții preadolescenților și adolescenților, profesori, lucrători medicali, asistenți sociali, alți profesioniști implicați în lucru cu adolescenții;

g) realizarea instruirii voluntarilor, activități de supervizare a voluntarilor, treninguri de pregătire a părinților și profesioniștilor implicați în educația și lucrul cu adolescenții, în domeniul prevenirii primară și secundară a ITS, inclusiv HIV-infecția printre adolescenți și tineri;

h) participarea la activitățile de promovarea a SSPT printre tineri și membrii comunității.

2) Activități de prevenție:

a) realizarea unui șir de activități IEC printre adolescenți (în situații de risc și cei rămași fără îngrijire părintească) ce țin de prevenirea primară și secundară a ITS, inclusiv HIV-infecția printre adolescenți și tineri etc. (lecții interactive, out reach, cluburi școlare etc.)

b) abordarea subiectelor ce țin de prevenirea primară și secundară a ITS, inclusiv HIV-infecția printre adolescenți și tineri în cadrul consilierilor individuale și în cupluri, în special:

- Consilierea adolescenților, în special a celor ce sunt supuși comportamentelor riscante și fără supravegherea părinților, referitor la protejarea contra bolilor cu transmitere sexuală.

- Consiliere referitor la manifestările sexualității și diversitatea sexuală;

- CCTV la HIV-infecție și pentru alte ITS în conformitate cu Programele și Ghidurile naționale, cu respectarea cerințelor sanitaro-epidemice existente etc

3) Prestarea serviciilor medicale:

a) diagnosticarea, tratamentul și îngrijirea medicală a problemelor depistate, reabilitare și referire și dispensarizare la necesitate, în special ce țin de:

- depistarea activă și tratarea infecțiilor infectiile sexual-transmisibile, în special conform principiului de tratament sindromal și referirea la serviciul dermato-venerologic din teritoriu în cazul depistării sifilisului și gonoreei;

- procesele inflamatorii ale organelor genitale masculine, în special uretrite, prostatite;

- disfuncții sexuale la adolescenți;

- problemele pielii, în special printre adolescenți, inclusiv acneea, seboreea etc;

- diagnosticarea timpurie și referirea p-u tratament specializat a adolescenților (băieților) cu tumori, anomalii de dezvoltare și traume ale organelor genitale.

6. Dermato-venerologul consultant al Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor respectă normativele de timp conform Normele de organizare și funcționare a Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor.

7. Dermato-venerologul consultant al Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor este obligat să:

1) să respecte toate prevederile contractului individual de muncă încheiat cu administrația instituției;

2) să respecte toate regulile regimului sanitaro-igienic, antiepidemic și tehnicii securității muncii;

3) să coordoneze activitatea asistentei medicale a Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor;

4) să analizeze sistematic rezultatele activităților sale și să participe la toate activitățile Centrului ce țin de domeniul său de activitate;

5) să-și ridice sistematic nivelul său profesional prin cursuri de perfecționare

6) să respecte etica și deontologia profesională;

7) să respecte drepturile beneficiarilor Centrului;

8) să completeze și să mențină corect formularele de evidență necesare;

9) să întocmească veridic și în termenii stabiliți rapoartele statistice prevăzute de MS.

8. Dermato-venerologul consultant al Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor are dreptul:

1) să dea indicații asistentei medicale Centrului și să supravegheze executarea lor;

2) să propună noi forme și metode de organizare a activității a Centrului;

3) să obțină informații curente și de perspectivă de la șeful Centrului și de la specialistul principal în Sănătatea Reproducerii;

4) să-și ridice nivelul profesional periodic la cursurile de perfecționare;

5) să participe la ședințe de consiliere în calitate de client pentru înlăturarea sindromului arderii cel puțin o dată pe an.

9. Dermato-venerologul consultant al Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor este responsabil de executarea deplină a obligațiilor sale de serviciu prevăzute în Normele de organizare și funcționare a Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor.

Secțiunea 6.

Obligațiunile de funcție

a moașei sau a asistentului medical superior al Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor

1. În funcția de moașă sau asistent medical superior a Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor este numită o moașă cu categoria I sau superioară cu pregătire

corespunzătoare în domeniul consilierii, sănătății și dezvoltării a adolescenților și tinerilor, cu experiență de muncă practică și organizatorică.

2. Moașa sau asistentul medical superior a Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor este angajată și eliberată din funcție în conformitate cu legislația în vigoare.

3. Moașa sau asistentul medical superior a Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor în activitatea sa se subordonează nemijlocit șefului Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor și asistentei medicale principale a Centrului Medicilor de Familie și coordonează activitățile sale cu medicul ginecolog.

4. Sub conducerea nemijlocită a moașei sau asistentului medical superior a Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor se află personalul medical mediu și inferior al Centrului.

5. Moașa sau asistentul medical superior a Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor se conduce de Normele de organizare și funcționare a Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor, de standardele de calitate a SSPT și alte acte normative în vigoare.

6. Moașa sau asistentul medical superior a Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor, în strictă conformitate cu scopul obiectivele de bază ale activității Centrului, asigură:

1) Activitățile instructiv-metodice:

a) organizarea corectă a muncii personalului medical mediu și inferior și controlul efectuării la timp a tuturor indicațiilor medicale;

b) informarea personalului mediu și inferior cu obligațiunile sale profesionale;

c) respectarea regimului sanitaro-igienic și antiepidemic în centru;

d) primirea, păstrarea, distribuirea și utilizarea corectă a consumabilelor medicale și a produselor p-u sănătatea reproducerii, a utilajului și instrumentarului medical și a inventarului de uz gospodăresc;

e) primirea și păstrarea corectă, evidența strictă a distribuirii și utilizării preparatelor toxice și stupefiante;

f) elaborarea graficilor de lucru și tabelarea personalului medical mediu și inferior al Centrului;

g) elaborarea și distribuirea materiale informaționale și promoționale SSPT ce reflectă realizarea obiectivelor propuse ce țin de sănătatea reproducerii în comun cu alți specialiști;

h) completarea formelor de evidență necesare, întocmește și prezintă rapoarte statistice în conformitate cu formularele și termenii stabiliți de Ministerul Sănătății;

i) elaborarea în comun cu specialiștii Centrului a programelor instructiv-metodice ce țin de sănătatea sexual-reproductivă a adolescenților și tinerilor etc. pentru voluntari, adolescenți, părinții preadolescenților și adolescenților, profesori, lucrători medicali, asistenți sociali, alți profesioniști implicați în lucru cu adolescenții;

j) realizarea instruirii voluntarilor, activității de supervizare a voluntarilor, treninguri de pregătire a părinților și profesioniștilor implicați în educația și lucrul cu adolescenții, în domeniul sănătății sexual-reproductive ale adolescenților și tinerilor.

k) participarea la activitățile de promovarea a SSPT printre tineri și membrii comunității.

2) Activități de prevenție:

a) realizarea unui șir de activități IEC printre adolescenți ce țin de schimbările pubertare la fete și băieți, sexualitatea și maturitatea; manifestările sexualității și diversitatea sexuală, responsabilitatea personală și luarea deciziilor; concepția și evaluarea sarcinii, pregătirea pre-concepțională; metodele de contracepție, inclusiv amânarea primului contact sexual; prevenirea infecțiilor sexual-transmisibile; etc. (lecții interactive, out reach, cluburi școlare etc.)

b) abordarea subiectelor ce țin de sănătatea sexual-reproductivă a adolescenților și tinerilor în cadrul consilierilor individuale și în cupluri, în special:

- Consilierea adolescenților, în special a celor ce sunt în situații de risc și rămași fără îngrijire părintească, referitor la protejarea contra unei sarcini nedorite și a bolilor cu transmitere sexuală.

- Consilierea pre-concepțională și formularea recomandărilor în vederea pregătirii cuplului pentru o sarcină dorită normală, liniștită și un copil sănătos;

- Consilierea pre-și post-avort a adolescenților care dispun de informații insuficiente și sunt lipsiți de îngrijirea părintească;

- Consilierea, pacienților cu dereglări ale funcției reproductive (infecțiile tractului reproductiv, infertilitate, dereglări endocrine) și sexuale;

- Consilierea referitor la manifestările sexualității și diversitatea sexuală a tinerilor aflați în dificultate, în special cei supuși riscurilor majore (adolescenți care practică sex comercial sau, bărbați care practică sex neprotejat cu alți bărbați), tinerii cu un singur părinte sau rămași fără îngrijirea părintelui, tinerii care aparțin unor minorități);

- CCTV la HIV-infecție și pentru alte ITS în conformitate cu Programele și Ghidurile naționale, cu respectarea cerințelor sanitaro-epidemice existente etc.;

- participarea la realizarea examinărilor profilactice și screeningurilor ce includ în mod obligatoriu evaluarea dezvoltării sexuale.

3) Prestarea serviciilor medicale:

a) pregătirea sălii de examinare, luarea testelor diagnostice, îndeplinirea prescripțiilor medicale în decursul oferirii serviciilor de diagnosticare, tratament și îngrijire medicală a problemelor depistate, reabilitare și referire și dispensarizare la necesitate, în special ce țin de sănătatea reproducerii și sănătate generală a beneficiarilor.

7. Moașa sau asistentul medical superior asistentul medical superior a Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor oferă 40% din timpul total de lucru pentru realizarea activităților instructiv-metodice, 30% - pentru realizarea activităților de prevenție și 30% din timp – pentru serviciile medicale.

8. Moașa sau asistentul medical superior a Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor este obligat:

a) să respecte toate prevederile contractului individual de muncă încheiat cu administrația instituției;

b) să respecte toate regulile regimului sanitaro-igienic, antiepidemic și tehnicii securității muncii;

- c) să elaboreze graficele de lucru și să tabeleze personalul medical mediu și inferior al Centrului și să coordoneze activitatea lor;
- d) să analizeze sistematic rezultatele activităților sale și să participe la toate activitățile Centrului ce țin de domeniul său de activitate;
- e) să-și ridice sistematic nivelul său profesional prin cursuri de perfecționare
- f) să respecte etica și deontologia profesională;
- g) să respecte drepturile beneficiarilor Centrului;
- h) să completeze și să mențină corect formularele de evidență necesare, să pregătească documentația medicală necesară în cazul referirii pacientului la un nivel superior de asistență medicală;
- i) să întocmească veridic și în termenii stabiliți rapoartele statistice prevăzute de MS.

9. Moașa sau asistentul medical superior a Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor are dreptul:

- a) să dea indicații personalului medical mediu și inferior subordonat și să supravegheze executarea lor;
- b) să se documenteze cu materiale instructiv-normative necesare pentru activitatea sa;
- c) propună noi forme și metode de organizare a activității a Centrului;
- d) să-și ridice nivelul profesional periodic la cursurile de perfecționare, nu mai rar de odată la 3 ani;
- e) să participe la ședințe de consiliere în calitate de client pentru înlăturarea sindromului arderii cel puțin o dată pe an.

10. Moașa sau asistentul medical superior a Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor este responsabil de executarea deplină a obligațiilor sale de serviciu prevăzute în prezentele Norme de organizare și funcționare a Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor.

Secțiunea 7.

Obligațiunile de funcție

a asistentului medical al Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor

1. În funcția de asistent medical a Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor este numită o persoană cu studii medii medicale, cu pregătire corespunzătoare în domeniul consilierii, sănătății și dezvoltării a adolescenților și tinerilor, cu experiență de muncă practică și organizatorică.

2. Asistentul medical a Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor este angajată și eliberată din funcție în conformitate cu legislația în vigoare.

3. Asistentul medical a Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor în activitatea sa se subordonează nemijlocit medicului consultant al Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor și moașei sau asistentei medicale principale a Centrului.

4. Asistentul medical a Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor se conduce de Normele de organizare și funcționare a Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor, de standardele de calitate a SSPT și alte acte normative în vigoare.

5. Asistentul medical a Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor, în strictă conformitate cu scopul obiectivele de bază ale activității Centrului, asigură:

1) Activitățile instructiv-metodice:

a) elaborarea și distribuirea materialelor informaționale și promoționale SSPT ce reflectă realizarea obiectivelor propuse ce țin de sănătatea reproducerii în comun cu alți specialiști;

b) completarea formelor de evidență necesare, în conformitate cu formularele stabilite de Ministerul Sănătății;

c) elaborarea în comun cu specialiștii Centrului a programelor instructiv-metodice ce țin de sănătatea sexual-reproductivă a adolescenților și tinerilor etc. pentru voluntari, adolescenți, părinții preadolescenților și adolescenților, profesori, lucrători medicali, asistenți sociali, alți profesioniști implicați în lucru cu adolescenții;

d) realizarea instruirii voluntarilor, activității de supervizare a voluntarilor, treninguri de pregătire a părinților și profesioniștilor implicați în educația și lucrul cu adolescenții, în domeniul sănătății sexual-reproductive ale adolescenților și tinerilor;

e) participarea la activitățile de promovarea a SSPT printre tineri și membrii comunității.

2) Activități de prevenție:

a) realizarea unui șir de activități IEC printre adolescenți, în special a celor aflați în situații de risc sau rămași fără îngrijirea părintească, ce țin de sănătatea generală, schimbările pubertare la fete și băieți, sexualitatea și maturitatea; manifestările sexualității și diversitatea sexuală, responsabilitatea personală și luarea deciziilor; concepția și evaluarea sarcinii, pregătirea pre-concepțională; metodele de contracepție, inclusiv amânarea primului contact sexual; prevenirea infecțiilor sexual-transmisibile; etc. (lecții interactive, out reach, cluburi școlare etc.)

3) Prestarea serviciilor medicale:

a) asistența necesară acordată medicilor consultați ai Centrului prin:

- pregătirea sălilor de consiliere și examinare p-u medicii consultați și crearea condițiilor pentru primirea pacienților;

- întreținerea funcționării echipamentului necesar pentru activitățile Centrului;

- asigurarea în sălile de examinare și consiliere a condițiilor sanitaro-igienice prevăzute de actele normative al MS;

- colectare testelor diagnostice necesare, inclusiv a testelor de expres diagnostic pentru ITS, sarcină și îndeplinirea prescripțiilor medicale.

b) pregătirea sălii de examinare, luarea testelor diagnostice, îndeplinirea prescripțiilor medicale în decursul oferirii serviciilor de diagnosticare, tratament și îngrijire medicală a problemelor depistate, reabilitare și referire și dispensarizare la necesitate, în special ce țin de sănătatea reproducerii și sănătate generală a beneficiarilor.

6. Asistentul medical a Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor este obligat:

a) să respecte toate prevederile contractului individual de muncă încheiat cu administrația instituției;

b) să pregătească zilnic sălile de consiliere și examinare pentru medicii consultați și crearea condițiilor pentru primirea pacienților;

c) să posede și să respecte procedeele acordării primului ajutor medical și ajutorului de urgență pacienților în caz de necesitate;

d) să respecte toate regulile regimului sanitaro-igienic, antiepidemic și tehnicii securității muncii;

e) să respecte cu strictețe regulile de evidență, păstrare, întreținere și exploatare a utilajului, echipamentului, consumabilelor și produselor medicale și instrumentarului din incinta Centrului;

f) să execute toate indicațiile de serviciu a medicilor consultanți;

g) să-și ridice sistematic nivelul său profesional prin cursuri de perfecționare nu mai rar de odată la 3 ani;

h) să respecte etica și deontologia profesională;

i) să respecte drepturile beneficiarilor Centrului;

j) să completeze și să mențină corect formularele de evidență necesare, să pregătească documentația medicală necesară în cazul referirii pacientului la un nivel superior de asistență medicală.

7. Asistentul medical a Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor are dreptul:

a) să se documenteze cu materiale instructiv-normative necesare pentru activitatea sa;

b) propună măsuri de perfecționare a activității sălilor de examinare și consiliere;

c) să-și ridice nivelul profesional periodic la cursurile de perfecționare, nu mai rar de odată la 3 ani;

d) să participe la toate activitățile Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor.

8. Asistentul medical a Centrului este responsabil de executarea deplină a obligațiilor sale de serviciu prevăzute în prezentele Norme de organizare și funcționare a Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor.

Secțiunea 8.

Obligațiunile de funcție

a psihologului –consultant al Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor

1. În funcția de psiholog consultant al Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor este numit un psiholog cu pregătire corespunzătoare în domeniul consilierii, sănătății și dezvoltării personale a adolescenților și tinerilor.

2. Psihologul-consultant al Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor este angajat și eliberat din funcție în conformitate cu legislația în vigoare.

3. Psihologul-consultant al Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor în activitatea sa se subordonează nemijlocit șefului Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor.

4. Psihologul-consultant al Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor se conduce de Normele de organizare și funcționare a Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor, de standardele de calitate a SSPT și alte acte normative în vigoare.

5. Psihologul-consultant al Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor, în strictă conformitate cu scopul obiectivele de bază ale activității Centrului, asigură:

1) Activitățile instructiv-metodice:

- a) elaborarea planului de activitate în domeniul asistenței sănătății mintale ca o parte componentă a planului de activitate a Centrului;
- b) elaborarea și distribuirea materiale informaționale și promoționale SSPT ce reflectă realizarea obiectivelor propuse ce țin de sănătatea mintală;
- c) elaborarea și aplicarea unui algoritm și sistem de referință clar în cazul problemelor de sănătate mintală;
- d) informarea șefului Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor despre starea sănătății mintale beneficiarilor Centrului, despre problemele care există la acest capitol și măsurile necesare pentru soluționarea lor;
- e) completarea formele de evidență necesare, întocmește și prezintă rapoarte statistice în conformitate cu formularele și termenii stabiliți de Ministerul Sănătății;
- f) elaborarea programelor instructiv-metodice ce țin de dezvoltarea personalității, integrarea socială a persoanei; dezvoltarea spirituală, autorealizare; prevenirea violenței și abuzului; prevenirea abuzului de substanțe etc. pentru voluntari, adolescenți, în special cei aflați în situații de risc și fără supravegherea părinților, părinții preadolescenților și adolescenților, profesori, lucrători medicali, asistenți sociali, alți profesioniști implicați în lucru cu adolescenții;
- g) realizarea instruirii voluntarilor, activități de supervizare a voluntarilor, treninguri de pregătire a părinților și profesioniștilor implicați în educația și lucrul cu adolescenții, în domeniul sănătății mintale;
- h) participarea la activitățile de promovarea a SSPT printre tineri și membrii comunității.

2) Activități de prevenție:

- a) realizarea un șir de activități IEC printre adolescenți, în special cei aflați în situații de risc și fără supravegherea părinților, ce țin de dezvoltarea personalității, integrarea socială a persoanei; dezvoltarea spirituală, autorealizare; prevenirea violenței și abuzului; prevenirea abuzului de substanțe etc. (lecții interactive, out reach, cluburi școlare etc.)

3) Asistența psihologică:

- a) realizarea asistenței prin intermediul consilierilor individuale și în grup referitor la sănătatea mintală în general, sexualitate și relațiile sexuale în adolescență, probleme ce țin de comunicare interpersonală, relații, dereglări emoționale, autoapreciere, deviantă, diverse tipuri de dependență etc.,
- b) realizarea diagnosticării nivelului de dezvoltarea a proceselor psihice și inteligenței, trăsăturilor de personalitate, orientării profesionale, relațiilor interpersonale, inclusiv și celor familiale;
- c) integrarea cu alte servicii din cadrul SSPT în elaborarea unor programe de psiho-corecție individuală a adolescenților și tinerilor cu diferite probleme de sănătate sau a celor vulnerabili și fără îngrijire părintească;
- d) aplicarea procedeele psihologice de profilaxie și înlăturare a „sindromului arderii” la profesioniștii Centrului.

6. Psihologul consultant al Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor respectă normativele de timp conform Normelor de organizare și funcționare a Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor.

7. Psihologul-consultant al Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor este obligat:

- a) să respecte toate prevederile contractului individual de muncă încheiat cu administrația instituției;
- b) să respecte toate regulile regimului sanitaro-igienic, antiepidemic și tehnicii securității muncii;
- c) să coordoneze activitatea consultantului la linia telefonică informațională a Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor;
- d) să analizeze sistematic rezultatele activităților sale și să participe la toate activitățile Centrului ce țin de domeniul său de activitate;
- e) să-și ridice sistematic nivelul său profesional prin cursuri de perfecționare
- f) să respecte etica și deontologia profesională;
- g) să respecte drepturile beneficiarilor Centrului;
- h) să completeze și să mențină corect formularele de evidență necesare;
- i) să întocmească veridic și în termenii stabiliți rapoartele statistice prevăzute de MS.

8. Psihologul-consultant al Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor are dreptul:

- a) să dea indicații consultantului la linia telefonică informațională și a psihologului educator al Centrului și să supravegheze executarea lor;
- b) propună noi forme și metode de organizare a activității a Centrului;
- c) să obțină informații curente și de perspectivă de la șeful Centrului și de la specialistul principal în sănătatea mintală;
- d) să-și ridice nivelul profesional periodic la cursurile de perfecționare;
- e) să participe la ședințe de consiliere în calitate de client pentru înlăturarea sindromului arderii cel puțin o dată pe an.

9. Psihologul-consultant al Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor este responsabil de executarea deplină a obligațiilor sale de serviciu prevăzute în prezentele Norme de organizare și funcționare a Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor.

Secțiunea 9. Obligațiunile de funcție a asistentului social al Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor

1. În funcția de asistent social al Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor este numit un specialist cu studii superioare în domeniu asistenței sociale cu pregătire corespunzătoare în domeniul consilierii, sănătății și dezvoltării personale a adolescenților și tinerilor.

2. Asistentul social al Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor este angajat și eliberat din funcție în conformitate cu legislația în vigoare.

3. Asistentul social al Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor în activitatea sa se subordonează nemijlocit șefului Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor.

4. Asistentul social al Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor se conduce de Normele de organizare și funcționare a Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor, de standardele de calitate a SSPT și alte acte normative în vigoare.

5. Asistentul social al Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor, în strictă conformitate cu scopul obiectivele de bază ale activității Centrului, asigură:

1) Activitățile instructiv-metodice:

a) elaborează planul de activitate în domeniul asistenței sociale ca o parte componentă a planului de activitate a Centrului;

b) coordonează conduita cazurilor în cadrul centrului ale beneficiarilor cu dificultăți sociale și în situații de risc, în special este orientat spre susținerea tinerilor aflați în dificultate, a celor supuși riscurilor majore (utilizatori de droguri care folosesc echipament nesteril, adolescenți care practică sex comercial sau tranzacțional (inclusiv cei traficați) și partenerii lor, bărbați care practică sex neprotejat cu alți bărbați) sau sunt deosebit de vulnerabili fiind greu de contactat și având necesități sporite de asistență (adolescenții neîncadrați în procesul de învățământ, șomeri, cei cu dizabilități, adolescenții din instituții rezidențiale, adolescenții care locuiesc în stradă sau din închisori; tinerii cu un singur părinte sau rămași fără îngrijirea părintelui, tinerii care au devenit victime ale diferitor forme de violență, tinerii care aparțin unor minorități.);

c) elaborează și distribuie materiale informaționale și promoționale SSPT ce reflectă realizarea obiectivelor propuse ce țin de adolescenții și tinerii social vulnerabili;

d) elaborează și aplică un algoritm și sistem de referință clar în cazul problemelor sociale a adolescenților și tinerilor;

e) informează șeful Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor despre dificultățile sociale ale beneficiarilor Centrului, despre suportul altor structuri competente sau specialiști din cadrul Centrului și problemele care există la acest capitol și măsurile necesare pentru soluționarea lor;

f) completează formele de evidență necesare, întocmește și prezintă rapoarte statistice în conformitate cu formularele și termenii stabiliți de Ministerul Sănătății;

g) elaborează programe instructiv-metodice ce țin de prevenirea violenței și abuzului, inclusiv legat de traficul de ființe umane, sexul comercial; prevenirea abuzului de substanțe; integrarea socială a tinerilor etc. pentru voluntari, adolescenți, părinții preadolescenților și adolescenților, profesori, lucrători medicali, asistenți sociali, alți profesioniști implicați în lucru cu adolescenții;

h) participă la realizarea instruirii și supervizării voluntarilor, treninguri de pregătire a părinților și profesioniștilor implicați în educația și lucrul cu adolescenții, în domeniul problemelor sociale ale adolescenților și tinerilor;

i) participarea la activitățile de promovarea a SSPT printre tineri și membrii comunității.

2) Activități de prevenție:

a) realizează un șir de activități IEC printre adolescenți ce țin de prevenirea violenței și abuzului, inclusiv legat de traficul de ființe umane, sexul comercial; prevenirea abuzului de substanțe; integrarea socială a tinerilor, protecția și asistenta copiilor rămași fără îngrijire părintească etc. (lecții interactive, out reach, cluburi școlare etc.) în cadrul Centrului și în cadrul vizitelor out-reach.

3) Asistența socială:

a) este orientată spre susținerea tinerilor aflați în dificultate, în special cei supuși riscurilor majore (utilizatori de droguri care folosesc echipament nesteril, adolescenți care practică sex comercial sau tranzacțional (inclusiv cei traficați) și partenerii lor, bărbați care practică sex neprotejat cu alți bărbați) sau sunt deosebit de vulnerabili fiind greu de contactat și având necesități sporite de asistență (adolescenții neîncadrați în procesul de învățământ, șomeri, cei cu dizabilități, adolescenții din instituții rezidențiale, adolescenții care locuiesc în stradă sau din închisori; tinerii cu un singur părinte sau rămași fără îngrijirea părintelui, tinerii care au devenit victime ale diferitor forme de violență, tinerii care aparțin unor minorități, etc.)

b) asistență socială se realizează prin intermediul consilierilor individuale și în grup referitor realizate în cadrul Centrului și out-reach

c) asistentul social elaborează și realizează, cu acordul beneficiarului, un plan individual de intervenții, care se elaborează în baza unei evaluări individuale multidisciplinare.

d) oferă suport social (informare și consiliere referitor la integrarea socială) adolescenților în situație de criză (violență, trafic, infectare cu HIV, copii rămași fără îngrijirea părintească. etc.) cu referire la necesitate către alte instituții și structuri de protecție socială ale adolescenților și tinerilor.

e) oferă servicii consultative out-reach adolescenților în dificultate și familiilor acestora cu referirea lor ulterioară la necesitate către specialiștii Centrului și către alte instituții ce oferă asistență socială adolescenților și tinerilor.

f) suportul informațional a adolescenților și tinerilor social vulnerabili pentru a obține acces la resursele comunitare (beneficii sociale, ajutor material etc.)

g) oferirea consilierii adolescenților și tinerilor în orientarea profesională.

6. Asistentul Social al Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor respectă normativele de timp conform Normelor de organizare și funcționare a Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor.

7. Asistentul Social al Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor este obligat:

1) să respecte toate prevederile contractului individual de muncă încheiat cu administrația instituției;

2) să respecte toate regulile regimului sanitaro-igienic, antiepidemic și tehnicii securității muncii;

3) să realizeze activitățile de asistență socială în mod integrat cu implicarea maximală în rezolvarea cazului a specialiștilor Centrului și să monitorizeze procesul de rezolvare a cazului;

4) să analizeze sistematic rezultatele activității sale și să participe la toate activitățile Centrului ce țin de domeniul său de activitate;

5) să-și ridice sistematic nivelul său profesional prin cursuri de perfecționare în domeniul psihosocial și de sănătate;

6) să respecte etica și deontologia profesională;

7) să respecte drepturile beneficiarilor Centrului;

8) să completeze și să mențină corect formularele de evidență necesare;

9) să întocmească veridic și în termenii stabiliți rapoartele statistice prevăzute de Ministerul Sănătății.

8. Asistentul Social al Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor are dreptul:

- 1) să propună noi forme și metode de organizare a activității a Centrului;
- 2) să obțină informații curente și de perspectivă de la șeful Centrului și de la specialistul principal al Direcției Generale de asistență socială;
- 3) să-și ridice nivelul profesional periodic la cursurile de perfecționare;
- 4) să participe la ședințe de consiliere în calitate de client pentru înlăturarea sindromului arderii cel puțin o dată pe an;
- 5) să refere beneficiarul în cazul în care rezolvarea dificultăților beneficiarului necesită asistență profesionistă specializată.

9. Asistentul Social al Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor este responsabil de executarea deplină a obligațiilor sale de serviciu prevăzute în prezentele Norme de organizare și funcționare a Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor.

Secțiunea 10.

Obligațiunile de funcție

a psihologului –educator/coordonator de voluntariat al Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor

1. În funcția de psiholog educator/ coordonator de voluntariat al Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor este numit un psiholog cu pregătire corespunzătoare în domeniul consilierii, sănătății și dezvoltării cu participarea adolescenților și tinerilor.

2. Psihologul educator/coordonator de voluntariat al Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor este angajat și eliberat din funcție în conformitate cu legislația în vigoare.

3. Psihologul educator/coordonator de voluntariat al Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor în activitatea sa se subordonează nemijlocit șefului Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor și coordonează activitățile sale cu psihologul consultant.

4. Psihologul educator/coordonator de voluntariat al Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor se conduce de Normele de organizare și funcționare a Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor, de standardele de calitate a SSPT și alte acte normative în vigoare.

5. Psihologul educator/coordonator de voluntariat al Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor, în strictă conformitate cu scopul obiectivele de bază ale activității Centrului, asigură:

1) Activitățile instructiv-metodice:

a) elaborează planul de activitate în domeniul activităților IEC și participării tinerilor ca o parte componentă a planului de activitate a Centrului;

b) coordonează toate activitățile IEC realizate de specialiștii și voluntarii Centrului;

c) realizează evaluarea nivelului de cunoștințe, atitudini și practici a grupului țintă (adolescenți ce au un comportament de risc, cei fără îngrijirea părinților etc.)

referitor la propria sănătate și dezvoltare și necesitățile din localitate privind informarea și consilierea adolescenților și tinerilor (analiza datelor statistice și cercetărilor disponibile, realizarea anchetărilor, discuțiilor în Focus grup etc), precum și a studiilor de evaluare a calității serviciilor oferite de Centru;

d) elaborează și distribuie materiale informaționale și promoționale SSPT ce reflectă realizarea obiectivelor propuse ce țin de sănătatea și dezvoltarea tinerilor cu implicarea activă a tinerilor voluntari;

e) coordonează procesul de schimb de experiență a activității de voluntariat cu alte instituții și organizații care implică voluntari în activitățile sale;

f) informează șeful Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor despre activitățile de voluntariat și IEC din cadrul Centrului, despre problemele care există la acest capitol și măsurile necesare pentru soluționarea lor;

g) completează formele de evidență necesare, întocmește și prezintă rapoarte statistice în conformitate cu formularele și termenii stabiliți de Ministerul Sănătății;

h) elaborează programe instructiv-metodice ce țin de pregătirea voluntarilor din cadrul SSPT și a activităților IEC realizate de la egal la egal în domeniul sănătății și dezvoltării adolescenților cu implicarea specialiștilor Centrului;

i) realizează selectarea și orientarea voluntarilor Centrului;

j) coordonează instruirea voluntarilor din Centru;

k) coordonează cu autoritățile de învățământ teritoriale activitățile IEC de la egal la egal realizate în instituțiile de învățământ;

l) participă la organizarea și implementarea activităților de promovare a SSPT printre tineri și membrii comunității.

2) Activități de prevenție:

a) coordonează, realizează și supervizează activitățile de voluntariat în promovarea modului sănătos de viață și prevenirea diferitor probleme de sănătate ale adolescenților și tinerilor, în special a celor ce au comportamente riscante și fără supravegherea părinților, realizate de la egal la egal (campanii informaționale, ore informativ-educative, măsuri informaționale de masă, activități out-reach, gărzi a voluntarilor în cadrul Centrului, cluburi pe interese etc);

b) coordonează activitatea de informare prin intermediul Internetului.

6. Psihologul educator/coordonator de voluntariat al Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor respectă normativele de timp conform Normelor de organizare și funcționare a Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor.

7. Psihologul educator/coordonator de voluntariat al Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor este obligat:

1) să respecte toate prevederile contractului individual de muncă încheiat cu administrația instituției;

2) să respecte toate regulile regimului sanitaro-igienic, antiepidemic și tehnicii securității muncii;

3) să coordoneze activitatea echipei de tineri voluntari ai Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor;

4) să analizeze sistematic rezultatele activitățile sale și să participe la toate activitățile Centrului ce țin de domeniul său de activitate;

- 5) să-și ridice sistematic nivelul său profesional prin cursuri de perfecționare;
- 6) să respecte etica și deontologia profesională;
- 7) să respecte drepturile beneficiarilor Centrului;
- 8) să completeze și să mențină corect formularele de evidență necesare;
- 9) să întocmească veridic și în termenii stabiliți rapoartele statistice prevăzute de MS.

8. Psihologul educator/ coordonator de voluntariat al Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor are dreptul:

- 1) să dea indicații voluntarilor Centrului și să supravegheze executarea lor;
- 2) propună noi forme și metode de organizare a activității a Centrului;
- 3) să obțină informații curente și de perspectivă de la șeful Centrului și de la specialistul principal în sănătatea mintală;
- 4) să-și ridice nivelul profesional periodic la cursurile de perfecționare.

9. Psihologul educator/coordonator de voluntariat al Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor este responsabil de executarea deplină a obligațiilor sale de serviciu prevăzute în prezentele Norme de organizare și funcționare a Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor.

Secțiunea 11.

Obligațiunile de funcție

a recepționistului/psihologului consultant la linia informațională al Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor

1. În funcția de recepționist, consultant la linia informațională al Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor este numit un psiholog sau un lucrător medical cu pregătire corespunzătoare în domeniul consilierii, sănătății și dezvoltării adolescenților și tinerilor.

2. Recepționistul, consultantul la linia informațională al Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor este angajat și eliberat din funcție în conformitate cu legislația în vigoare.

3. Recepționistul, consultantul la linia informațională al Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor în activitatea sa se subordonează nemijlocit șefului Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor și coordonează activitățile sale cu psihologul consultant.

4. Recepționistul, consultantul la linia informațională al Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor se conduce de Normele de organizare și funcționare a Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor, de standardele de calitate a SSPT și alte acte normative în vigoare.

5. Recepționistul, consultantul la linia informațională al Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor, în strictă conformitate cu scopul obiectivele de bază ale activității Centrului, asigură:

- 1) Activitățile instructiv-metodice:
 - a) elaborarea planul de activitate în domeniul activităților de prevenție a Centrului în comun cu specialiștii Centrului;
 - b) realizarea evaluării nivelului de cunoștințe, atitudini și practici a grupului țintă (adolescenți ce au un comportament de risc și cei fără îngrijire părintească) referitor

la propria sănătate și dezvoltare și necesitățile din localitate privind informarea și consilierea adolescenților și tinerilor (analiza datelor statistice și cercetărilor disponibile, realizarea anchetărilor, discuțiilor în Focus grup etc), precum și a studiilor de evaluare a calității serviciilor oferite de Centru în comun cu specialiștii Centrului;

c) elaborarea și distribuirea materiale informaționale și promoționale SSPT ce reflectă realizarea obiectivelor propuse ce țin de sănătatea și dezvoltarea tinerilor cu implicarea activă a tinerilor voluntari în comun cu specialiștii Centrului;

d) informează șeful Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor despre activitățile liniei informaționale din cadrul Centrului, despre problemele care există la acest capitol și măsurile necesare pentru soluționarea lor;

e) completarea formelor de evidență necesare, întocmirea și prezentarea rapoartelor statistice în conformitate cu formularele și termenii stabiliți de Ministerul Sănătății;

f) păstrarea și securitatea dosarelor individuale și formelor de evidență a beneficiarilor Centrului;

g) completarea bazei de date și a formelor electronice de evidență și raportare a activităților Centrului;

h) întâmpină, informează vizitatorii Centrului despre serviciile oferite în cadrul Centrului și-i direcționează la necesitate la specialiștii Centrului sau la alte servicii existente pentru adolescenți și tineri;

i) elaborarea programelor instructiv-metodice în domeniul sănătății și dezvoltării adolescenților în comun cu specialiștii Centrului;

j) participarea la activitățile de promovarea a SSPT printre tineri și membrii comunității.

2) Activități de prevenție:

a) informarea și consilierea adolescenților și tinerilor prin intermediul liniei telefonice informaționale, cu implicarea specialiștilor Centrului la necesitate;

b) realizarea diferitor activități informațional-educative ce țin de sănătatea și dezvoltarea adolescenților și tinerilor (campanii informaționale, ore informativ-educative, măsuri informaționale de masă, activități out-reach, gărzi a voluntarilor în cadrul Centrului, cluburi pe interese etc.) în comun cu specialiștii Centrului.

6. Recepționistul, consultantul la linia informațională al Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor respectă normativele de timp conform Normelor de organizare și funcționare a Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor.

7. Recepționistul, consultantul la linia informațională al Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor este obligat:

1) să respecte toate prevederile contractului individual de muncă încheiat cu administrația instituției;

2) să respecte toate regulile regimului sanitaro-igienic, antiepidemic și tehnicii securității muncii;

3) să analizeze sistematic rezultatele activităților sale și să participe la toate activitățile Centrului ce țin de domeniul său de activitate;

4) să-și ridice sistematic nivelul său profesional prin cursuri de perfecționare;

5) să respecte etica și deontologia profesională;

- 6) să respecte drepturile beneficiarilor Centrului;
- 7) să completeze și să mențină corect formularele de evidență necesare;
- 8) să întocmească veridic și în termenii stabiliți rapoartele statistice prevăzute de MS.

8. Recepționistul, consultantul la linia informațională al Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor are dreptul:

- 1) să propună noi forme și metode de organizare a activității a Centrului;
- 2) să obțină informații curente și de perspectivă de la șeful Centrului și de la specialistul principal în sănătatea mintală;
- 3) să-și ridice nivelul profesional periodic la cursurile de perfecționare;
- 4) să participe la ședințe de consiliere în calitate de client pentru înlăturarea sindromului arderii cel puțin o dată pe an.

9. Recepționistul, consultantul la linia informațională al Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor este responsabil de executarea deplină a obligațiilor sale de serviciu prevăzute în prezentele Norme de organizare și funcționare a Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor.

Normele minime de dotare cu echipament a CSPT

1. Pentru a asigura pachetul desfășurat de servicii de sănătate prietenoase tinerilor, CSPT trebuie să dispună de minimul de echipament și spații:

- 1) **Registratura cu spațiu pentru linia telefonică informațională:** 2 dulapuri cu rafturi pentru cartelele beneficiarilor, calculator cu acces la Internet, masă pentru calculator și noptieră, 2 scaune, telefon (linia telefonică fierbinte).
- 2) **Hol/sală de așteptare** cu locuri pentru plasarea și distribuirea materialelor informaționale pentru beneficiari: scaune sau banchete pentru vizitatori, măsuță pentru informații și broșuri, 1-2 panouri informative, boxe pentru muzică, boxă pentru sugestii, la posibilitate – TV, monitoare, pentru transmiterea clipurilor informaționale.
- 3) **Sălile de consiliere și consultare medicală:** masă-birou cu scaun, dulap pentru materiale informative, măsuță medicală, cușetă, 2-3 scaune pentru clienți, cuier.
- 4) **Sala de consiliere psihologică și asistență socială:** masă-birou cu scaun, dulap pentru materiale informative, măsuță cu materiale pentru beneficiari, 2-3 fotolii pentru clienți, cuier.
- 5) **Sală de examinare medicală și diagnostic:** cuier, fotoliu pentru examenul ginecologic, paravan lavabil, cușetă medicală, dulap pentru sterilizarea instrumentelor, 2 măsuțe medicale, cântar, antropometru, lampă de cuarț, 2 scaune cu suprafață lavabilă, set de instrumentar pentru examinare, inclusiv ginecologic (valve Cusco, valve Sims, lingurițe Folicman, tircol, sondă uterină, foarfece, corțange, pensete, spatule, otoscop pentru examinarea fetițelor etc.), vase pentru dezinfectarea și prelucrarea instrumentarului și deșeurilor medicale (6 bucăți) și cuve (10 bucăți), casolete medicale 4 buc (2 medii, 2 mici), 2 tave cu capac pentru instrumentele sterile, boiler, mulaje a sistemului reproductiv masculin/feminin.
- 6) **Sala de trening:** 25-30 scaune, televizor, laptop cu boxe, PC proiector, ecran, suport pentru flipceart, 1 masă, noptieră/suport pentru laptop și PC proiector, 2 cuiere, mulaje, aparat de fotografiat.
- 7) **Cabinet metodic/bibliotecă:** 2-3 calculatoare cu acces la internet, imprimantă, xerox, 2 dulapuri pentru materiale și haine, 2-3 mese pentru calculatoare și noptiere cu scaune, polițe pentru cărți, telefon-fax.
- 8) **Spații auxiliare pentru personal, depozit și noduri sanitare** – utilitate după minimul de cerințe existente în IMSP.

2. Pentru toate încăperile din CSPT: teuri și căldări, urne pentru gunoi, inventar moale (ștergare, scutece, halate medicale), rechizite de birou.

Ministerul Sănătății al Republicii Moldova

DOCUMENTAȚIE MEDICALĂ

Formular Nr. 071/e

Aprobat de MS al RM nr.868 din 31.07.2013

REGISTRUL

activităților instructiv-metodice în cadrul Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor

--	--	--	--

codul

denumirea instituției medico-sanitare, localitatea

1. Persoana responsabilă de completare _____

2. Paginile se numerează, se sigilează și se parafează avînd semnătura conducătorului instituției.

Început ” _____ ” _____ 20__

Terminat ” _____ ” _____ 20__

INSTRUCȚIUNE DE COMPLETARE A REGISTRULUI

Registrul se completează numai pentru activitățile instructiv-metodice efectuate de Centrul de Sănătate Prietenos Tinerilor (CSPT)

Coloana 1 (Nr.) – se introduce numărul de ordine al activității înscrise.

Coloana 2 (Data) – se introduce data efectuării activității.

Coloanele 3-16 (Tipul activității) – se bifează celulele în dreptul tipului corespunzător de activitate. Pentru o activitate se bifează numai un tip din cele enumerate.

Coloana 17 (Denumirea activității/ Locul) – se înscrie denumirea activității și locul desfășurării activității.

Coloana 18 (Out-reach) – se bifează celula corespunzătoare, numai dacă activitatea a fost realizată în afara CSPT (out-reach)

Coloanele 19-30 (Subiectele abordate) – se bifează celulele în dreptul subiectelor corespunzătoare abordate în cadrul activității. Pentru o activitate pot să fie bifate unul sau mai multe celule corespunzătoare (subiecte abordate) din cele enumerate.

Coloanele 31-35 (Categorii de beneficiari) – se bifează celulele corespunzătoare categoriei de beneficiari ai activității. Pentru o activitate pot să fie bifate una sau mai multe celule corespunzătoare (categorii de beneficiari) din cele enumerate.

Coloanele 36-46 (Nr. de beneficiari) – se înscrie în fiecare celulă corespunzătoare numărul de beneficiari ai activității date. Numărul total de beneficiari (c.37) trebuie să fie egal cu suma nr. de bărbați (c.38) și femei beneficiare (c.39), și cu suma nr. de beneficiari din diferite grupuri de vârstă. (cc.40+41+42+43+44+45). În coloana 46 se indica nr. beneficiarilor adolescenți extrem de vulnerabili (AEV) - fără supraveghere, din familii vulnerabile, cu nevoi speciale etc., iar în coloana 47 – nr. tinerilor cu risc sporit de infectare (TRS) - utilizatorii de droguri intravenoase (UDI), lucrătoarele sexualului comercial (LSC), bărbați ce întrețin relații sexuale cu bărbați (BSB), care au beneficiat de activitate.

Coloana 47 (Distribuit) – se indică nr. materialelor informaționale (buclete, fluturași etc.) care au fost distribuite în cadrul activității.

Coloana 48 (Nume responsabil) – se indica numele specialistului/specialiștilor/voluntarilor care au efectuat activitatea. În cazul a mai multor persoane implicate, primul se scrie numele specialistului care a fost responsabilul principal de activitate.

Coloana 49 (Durata) – se indică numărul orelor și minutelor cât a durat activitatea.

REGISTRUL

activităților consultative în cadrul Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor

--	--	--	--

codul

denumirea instituției medico-sanitare, localitatea

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

codul

numele și prenumele medicului specialist

--	--	--

codul

denumirea specialității

3. Persoana responsabilă de completare _____

4. Paginile se numerotează, se sigilează și se parafează avînd semnătura conducătorului instituției.

Început ” _____ ” _____ 20 _____

” _____ ” _____ 20 _____

Terminat

INSTRUCȚIUNE DE COMPLETARE A REGISTRULUI

Registrul se completează de fiecare specialist consultant al Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor (CSPT), pentru fiecare activitate consultativă oferită.

Coloana 1 (Nr.) – se introduce numărul de ordine al înscrierii.

Coloana 2 (Codul) – se introduce codul din cartela individuală a beneficiarului CSPT (XXX/XX/XX).

Coloana 3 (Tipul consultației) - se introduce cifra, care specifică tipul consultației, după variantele: **I** – consultație primară în decursul anului de raportare, în cadrul centrului sau **II** – consultație repetată în decursul anului de raportare, în cadrul centrului.

Coloana 4 (Data) – se introduce data oferirii consultației.

Coloana 5 (Numele beneficiarului) – se introduce numele și prenumele complet sau pseudonimul beneficiarului (cînd este cazul).

Coloana 6 (Sexul) – se introduce litera respectivă de specificare a sexului pacientului: **M** sau **F**

Coloana 7 (Vîrsta) – se introduce vîrsta beneficiarului (ani compleți).

Coloana 8 (Asigurare) – se introduce statutul pacientului: **asigurat** - introduceți **nr. categoriei de asigurat sau neasigurat** - se introduce litera **N**

Coloana 9 (AEV) – se indică cifra categoriei beneficiarilor adolescenți extrem de vulnerabili (AEV): 01 - fără supraveghere, 02 - din familii vulnerabile, 03- cu nevoi speciale etc.

Coloana 10 (TRS) - se indică cifra categoriei beneficiarilor tinerilor cu risc sporit de infectare (**TRS**): 01 - utilizatorii de droguri intravenoase (**UDI**), 02- lucrătoarele sexualui comercial (**LSC**), 03- bărbați ce întrețin relații sexuale cu bărbați (**BSB**) etc.

Coloana 11 (Mediul) – se introduce litera respectivă de specificare a mediului de trai a beneficiarului: **U** – urban (locuiește în prezent în centre raionale sau municipii) **R** - rural (locuiește în prezent în sat).

Coloanele 12-21 (Tipul problemelor) - se bifează celulele în dreptul problemelor corespunzătoare abordate în cadrul consultării. Pentru o consultare pot să fie bifate una sau mai multe celule corespunzătoare (probleme abordate) din cele enumerate.

Coloanele 22-25 (Examen profilactic) – pentru coloanele 21-22 se completează **numai** în cazul efectuării examenelor profilactice organizate la categoriile respective de beneficiari – **adolescenți de 15 și 17 ani; pentru coloanele 23-24, cupluri prenuptial/preconcepțional și alte tipuri** se completează la adresare. Se bifează celula în dreptul tipului de examen profilactic efectuat.

Coloana 26 (Diagnosticul) – se introduce diagnosticul conform Clasificației internaționale a maladiilor revizia X sau concluzia consultativă în cazul consilierilor psihologice și sociale.

Coloanele 27-31 (Tipul intervențiilor) - se bifează celulele în dreptul intervențiilor corespunzătoare abordate în cadrul consultării. Pentru o consultare pot să fie bifate unul sau mai multe celule corespunzătoare (intervenții efectuate) din cele enumerate.

Coloanele 32-33 (Informare/consiliere) - se bifează celula corespunzătoare informării/consilierii individuale sau în grup. Se bifează numai un tip din cele două.

Coloanele 34-36 (Rezolvarea cazului) - se bifează celulele în dreptul statutului corespunzător de rezolvare a cazului. Pentru o consultare se bifează numai un tip din cele enumerate.

Coloana 37 (Integrat) – se bifează celula corespunzătoare, numai dacă consultarea a fost oferită integrat de 2 sau mai mulți specialiști.

Coloana 38 (Out-reach) - se bifează celula corespunzătoare, numai dacă consultarea a fost oferită în afara CSPT (out-reach)

Coloana 39 (On-line) - se bifează celula corespunzătoare, numai dacă consultarea a fost oferită on-line.

Denumirea CSPT, localitatea

FIȘA INDIVIDUALĂ A BENEFICIARULUI CSPT

1. Codul : ___ / ___ / _____ (zz/ll/aaaa)

2. Numele/Prenumele (opțional): _____

3. Pseudonimul _____

4. Data nașterii: ___ / ___ / _____ (zz/ll/aaaa)

5. Sex: 5.1) M 5.2) F

6. Ocupație: _____

7. Domiciliul actual : Adresa (opțional): _____

7.1. Raion/Orașul de acoperire a CSPT 7.2. Alte: _____

Tel: _____

8. Asigurare Medicală: 8.1. Da 8.2. Nu

Nr. poliței de asigurare _____ CP _____

9. Referire către CSPT: 9.1. Fără referire. 9.2. Persoana/instituția/organizația care a

referit beneficiarul la CSPT _____

Fișa socială

(compartiment completat numai de asistentul social)

11.1. Data I vizite: ___ / ___ / ___ (zz/ll/aaaa)

17. Locul consultației: 17.1. în afara CSPT (outreach) 17.2. în cadrul CSPT

12. Problema de bază abordată în cadrul vizitei:

- 12.1. Infecții sexual-transmisibile
- 12.2. Infecția HIV
- 12.3. Sarcina precoce
- 12.4. Dereglări de nutriție
- 12.5. Tulburări de dezvoltare pubertară 1
- 12.6. Tulburări psiho-emoționale și de personalitate,
- 12.7. Probleme de sănătate în urma violenței
- 12.8. Alte _____

20. Descrierea problemei/cazului

21. Date despre beneficiar:

- 21.1. Starea civilă _____
- 21.2. Prezența actelor – da/nu
- 21.3. Existența unui adăpost – da/nu
- 21.4. Studii/Ocupația _____
- 21.5. Sursa mijloacelor de existență: întreținut indemnizații sociale se întreține singur
- 21.6. S-a aflat anterior în instituțiile rezidențiale (spitale, internate, centre de reabilitare, etc.) – da/nu
- 21.7. Dacă da specificați _____

22. Date despre familie:

- 22.1. Completă/ incompletă
- 22.2. Membrii familiei _____
- 22.3. Statutul social- economic al familiei: _____
- 22.4. Tipul de relații în familie: satisfăcătoare dificile lipsa relațiilor
- 22.5. Descrierea tipului de relație _____

23. Alte date relevante ale contextului problemei abordate (evaluarea MEADS)

Mediul de trai	
Educație/ Muncă	
Alimentația	
Activitatea	
Droguri	
Sexualitatea	
Siguranța	
Suicid/ Depresie	

24. Solicitarea serviciilor asistențiale:

- 24.1. a solicitat individual
- 24.2. membru al familiei/prieteni
- 24.3. partenerul/a
- 24.4. un alt specialist din CSPT
- 24.5. ONG/instituție
- 24.6. alte _____

15. Concluzia consultativă/starea de vulnerabilitate

16. Serviciile oferite (intervențiile efectuate)

16.1. Informare/consiliere socială:

- 1) planificarea carierei/căutarea unui loc de muncă; 2) violență/trafic de ființe umane; 3) consum de substanțe psihoactive; 4) sarcină nedorită; 5) lipsa unui adăpost; 6) abandon școlar, 7) altele _____

16.2. Examinare/testare/diagnosticare

16.3. Tratament /corecție

16.4. Reabilitare

16.5. Referire la un alt specialist

16.6. Oferirea consumabilelor _____

16.7. Alte _____

18. Rezultatul intervenției: 18.1. Rezolvat total 18.2. Necesită vizită repetată 16.5. Referire la un alt specialist/instituție (la cine/unde) _____

Numele specialistului..... **Semnătura**

FIȘĂ SĂNĂTATE MENTALĂ

(compartiment completat numai de psiholog/psihoterapeut sau narcolog)

11 Data I vizite: ___ / ___ / ___ (zz/ll/aaaa)

12. Problema de bază abordată în cadrul vizitei:

- 12.1. Infecții sexual-transmisibile
- 12.2. Infecția HIV
- 12.3. Sarcina precoce
- 12.4. Dereglări de nutriție,
- 12.5. Tulburări de dezvoltare pubertară
- 12.6. Tulburări psiho-emoționale și de personalitate
- 12.7. Probleme de sănătate în urma violenței
- 12.8. Alte _____

13. Specialist: 13.4. Psiholog/psihoterapeut 13.7. Narcolog 13.10. Alt medic specialist: _____
13.11. Integrată (2 sau mai multi consultanți)

25. Descrierea succintă a situației

.....
.....

26. Caracterul comunicării:

- 26.1. Cu membrii familiei: _____
- 26.2. Cu prietenii/colegii: _____
- 26.3. Cu partenera/ul: _____

27. Factori de risc:

27.1. Legați de familie

- Probleme de sănătate mentală în familie _____
- Maladie organică gravă a unuia dintre părinți /partenerul _____
- Depravare emoțională/de educație/ socio-culturală _____
- Decesul părintelui (care, când) _____
- Plecarea părintelui (care, când) _____
- Neglijență fizică (alimentația, sănătatea, grija) _____

Abandon _____
Părinți divorțați _____
Familie monoparentală _____
Părinți adoptivi _____

27.2. Experiențe traumatizante

Abuz fizic (cine, cînd) _____
Abuz sexual (cine, cînd) _____
Abuz emoțional (cine, cînd) _____
Traficul de ființe umane (circumstanțe) _____
Sarcină nedorită /avort _____
Afecțiune care provoacă invaliditate _____
Șomaj / pierderea locului de muncă _____
Sărăcie extremă _____

27.3. Alte _____

23. Alte date relevante ale contextului problemei abordate (evaluarea MEADS)

Mediul de trai	
Educație/Muncă	
Alimentația	
Activitatea	
Droguri	
Sexualitatea	
Siguranța	
Suicid/ Depresie	

15. Diagnoza sănătății mentale / concluzie consultativă: _____

(ex. Sănătate mentală normală; Criza adolescentină, Tulburări de personalitate, Tulburări neurotice, Depresie, Tulburării cognitive, Adicții etc.)

16. Serviciile oferite (intervențiile efectuate)

16.1. Informare/consiliere

16.2. Examinare/testare/diagnosticare: 1) evaluare capacităților cognitive, 2) teste de personalitate, 3) evaluarea relațiilor (interpersonale, în familie) 4) teste de orientare profesională.

16.3. Tratament /corecție: 1) terapie individuală, 2) terapie în grup, 3) corecția proceselor cognitive,

16.4. Reabilitare

16.5. Referire la un alt specialist

16.7. Oferirea consumabilelor _____

16.8. Alte _____

18. Rezultatul intervenției: 18.1. Rezolvat total 18.2. Necesită vizită repetată 16.5. Referire la un alt specialist/instituție (la cine/unde) _____

Numele specialistului.....

Semnătura

.....

FIȘA MEDICALĂ

(compartiment completat numai de lucrători medicali)

11 Data I vizită : ___ / ___ / ___ (zz/ll/aaaa)

12. Problema de bază abordată în cadrul vizitei: 12.1. Infecții sexual-transmisibile 12.2. Infecția HIV 12.3. Sarcina precoce, 12.4. Dereglări de nutriție, 12.5. Tulburări de dezvoltare pubertară, 12.6. Tulburări psiho-emoționale și de personalitate 12.7. Probleme de sănătate în urma violenței 12.8. Alte _____

13. Specialist: 13.1 Ginecolog 13.2 Dermato-venerolog 13.3 Pediatru 13.6. Urolog/Androlog 13.7. Narcolog 13.8. Medic generalist 13.9. Moașă /As. Medicală 13.10 Alt medic specialist: _____ 13.11 Integrată (2 sau mai multi consultanți)

28. ACUZE:
.....
.....

29. ANAMNEZA BOLII
.....
.....

30. ANAMNEZA GENERALĂ

30.1. Antecedente familiale (Diabet, hipertensiune, tumori, malformații etc.).....
.....

30.2. Antecedente personale:

Maladii:

Traumatisme /Operații:

Infecții:

Alergie:

30.3. Dependențe/adicții: a) Da b)Nu Dacă da:

1. Alcool 2. Fumat (+10 țigari/zi) 3. Medicamente (care.....)

4. Marijuana 5. Altele (Cocaina, ecstasy, LSD, Amfetamina,etc

30.4. Constatări referitor la acte de violență în raport cu beneficiarul (specificați) _____

(Dacă da, vă rugăm să completați fișa specială sau să referiți beneficiarul către psiholog/ lucrătorul social din centru)

31. ANAMNEZA SĂNĂTATEA REPRODUCTIVĂ:

	FETE	BAIETI
31.1. Stadiu de dezvoltare sexuală (Tanner)	Ma (0-5)..... Pb (0-5)..... Menarha: Ciclul Menstrual..... Durata..... Data ultimei menstruații.....	Testicole/penis (0-5) Pb (0-5)..... Vârsta I-ei ejaculări
31.2. Sarcini	Sarcini Nașteri Avorturi..... Cezariană.....	Nr. copiilor: Partenera însărcinată 0.nu ☐ 1.da ☐
31.3. Operații/ intervenții		
31.4. Patologii (cronice)		

31.5. Relații sexuale: da/nu . Vîrsta la I raport sexual: _____

31.6 Utilizarea contraceptivelor: a) Da b)Nu Dacă da, specificați : _____

31.7 S-a utilizat prezervativ la ultimul raport sexual: 1)Da 2) Nu 3) nu este relevant

23. Alte date relevante ale contextului problemei abordate (evaluarea MEADS)

Mediul de trai	
Educație/Muncă	
Alimentația	
Activitatea	
Droguri	
Sexualitatea	
Siguranța	
Suicid/ Depresie	

32. EXAMEN/STATUTUL OBIECTIV

32.1. Parametrii de bază

T° C..... TA mm.Hg dr.....st..... Ps..... FR:

Masa (Kg) Înălțimea (m)..... IMC {kg/m²}.....

32.2. Detalii a examenului obiectiv:

Starea generală _____

Tegumentele.....

Glandele mamare.....

Sistem respiratoriu (auscultativ).....

Sistem cardiovascular (auscultativ)

Sistem gastrointestinal: *limbă**abdomenul*.....

.....*scaunul*.....

Sistem urinar: *s. de tapotament lombar**micțiunea*.....

Sistem muscular/osos

34. Examenul organelor genitale (la necesitate)

FETE	BAIETI
<p>Organele genitale externe:</p> <p>Vaginul:</p> <p>Colul uterin:</p> <p>Uterul:</p> <p>Anexele:</p> <p>Eliminări</p>	<p>Penis:</p> <p>Testicule:</p> <p>Prostata:</p> <p>Eliminări:</p>

35. TESTE ADIȚIONALE EFECTUATE: 1)Da 2)Nu

35.1. Teste laborator: 1) Frotiu urogenital 2) Teste la ITS, 3) Test la HIV, 4) Test pentru sarcină, 5) Test Papanicolau
6) Analiza sumară a singelui/Hb 8) Analiza sumară a urinei 8) Altele.....

35.2. Examinări instrumentale (USG/ colposcopia etc.) _____

15. DIAGNOZA DE BAZA _____

_____ **Codul conform CIM X** _____

15.1. Diagnoza concomitentă _____

_____ **Codul conform CIM X** _____

36. Recomandari/Consilieri:

16. Serviciile oferite (intervențiile efectuate)

16.1. Informare/consiliere

16.2. Examinare/testare/diagnosticare

16.3. Tratament /corecție

16.4. Reabilitare

16.5. Referire la alt specialist

16.7. Oferirea consumabilelor _____

16.8. Alte _____

18. Rezultatul intervenției: 18.1. Rezolvat total 18.2. Necesită vizită repetată 16.5. Referire la un alt specialist/instituție

Numele medicului.....

Semnătura

VIZITE REPETATE

Nr.	Data	Descrierea vizitei (motivul, acuze, anamneza, diagnoza/concluzia consultativa, asistența acordată)	Specialistul/ semnătura

DAREA DE SEAMĂ STATISTICĂ DE RAMURĂ

Denumirea:		<p align="center">DAREA DE SEAMĂ Nr 49-săn</p> <p align="center">(semestrială, anuală)</p> <p align="center">PRIVIND SERVICIILE DE SĂNĂTATE PRIETENOASE TINERILOR</p>	<p>In conformitate cu Legea Republicii Moldova Nr. 412-XV din 9.12.2004 «Cu privire la statistica oficială» organele statisticii oficiale:</p> <ul style="list-style-type: none"> - au dreptul să obțină date statistice de la toate persoanele fizice și juridice, indiferent de forma de proprietate; - asigură confidențialitatea datelor individuale obținute și utilizarea lor numai în scopuri statistice. <p>Refuzul, prezentarea cu întârziere a datelor statistice, prezentarea datelor eronate sau în volum incomplet constituie contravenție administrativă și se sancționează conform legislației în vigoare.</p> <p align="right">Aprobată prin ordinul Ministerului Sănătății RM Nr. 868 din 31.07.2013</p> <p align="center">Prezintă:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Centru de Sănătate Prietenos Tinerilor - Centrului de resurse la nivel național în Serviciile de Sănătate Prietenos Tinerilor (NEOVITA) - semestrial până la data de 10 după perioada de raportare; - Centrul de resurse la nivel național în Serviciile de Sănătate Prietenos Tinerilor (NEOVITA) - Ministerului Sănătății al RM (Centrul Național de Management în Sănătate) – separat pe fiecare Centru de Sănătate Prietenos Tinerilor, centralizator pe municipii, pe fiecare raion și pe Republică, în termenele fixate de ultimul. - Ministerul Sănătății al Republicii Moldova (Centrul Național de Management în Sănătate) centralizator anual la 1 martie – Biroului Național de Statistică.
Adresa:			
Raionul (municipiul)			
Satul (comuna)			
Strada	, nr		
Cod CUIFO			
Cod INDO			
Activitatea principală	Cod CAEM, ediția 2005		
Conducătorul	L.Ș.		
Numele și coordonatele executantului			
DI (dna)			
Tel:			
e-mail			
		pe 20	
		CODUL MUNICIPIULUI / RAIONULUI	
		Ziua Luna Anul	

Denumirea instituției ce prestează SSPT _____

Data deschiderii _____ / _____ / _____
data luna anul

Tipul instituției/subdiviziunii ce prestează SSPT:

- Centru de Sănătate Prietenos Tinerilor

- Alte tipuri de instituțiiⁱ _____

(denumirea)

Pachetul de servicii oferit:

- de bază
- **desfășurat**

Adresa instituției ce prestează SSPT _____

Telefonul de contact _____

I. Beneficiarii:

Denumirea indicatorului	Codul rîndului	Total	rural	urban	fete	băieți	<10 ani	10-14 ani	15-19 ani	20-24 ani	25-29 ani	>=30 ani
Nr. populației de 10-24 ani în localitatea deservită de SSPTⁱⁱ	1.1.											
Nr. total de beneficiari (suma beneficiarilor serviciilor consultative, IEC și a activităților organizator-metodice după vîrstă și sex (3.1 și 4.1))	1.2.											

II. Resursele umane (implicate în prestarea SSPT):

Denumirea indicatorului	Codul rîndului	
Nr. funcții scriptice, totalⁱⁱⁱ	2.1.	
Nr. funcții ocupate, total (suma rînd 2.3. + 2.4. +2.5. +2.6.)	2.2.	
nr. funcții ocupate personal medical, total (suma rînd 2.3.1. + 2.3.2.)	2.3.	
nr. funcții ocupate medici, total (suma rînd 2.3.1.1- 2.3.1.7)	2.3.1.	
<i>ginecologⁱⁱⁱ</i>	<i>2.3.1.1.</i>	
<i>dermato-venerologⁱⁱⁱ</i>	<i>2.3.1.2.</i>	
<i>urolog/andrologⁱⁱⁱ</i>	<i>2.3.1.3.</i>	
<i>pediatruⁱⁱⁱ</i>	<i>2.3.1.4.</i>	
<i>psihoterapeut/narcologⁱⁱⁱ</i>	<i>2.3.1.5.</i>	
<i>generalistⁱⁱⁱ</i>	<i>2.3.1.6.</i>	
<i>alteⁱⁱⁱ</i>	<i>2.3.1.7.</i>	
nr. funcții ocupate personal medical mediu	2.3.2.	
Nr. funcții ocupate personal ne-medical, total (suma rînd 2.4.1. – 2.4.4.)	2.4.	
<i>psihologⁱⁱⁱ</i>	<i>2.4.1.</i>	
<i>juristⁱⁱⁱ</i>	<i>2.4.2.</i>	
<i>asistent socialⁱⁱⁱ</i>	<i>2.4.3.</i>	
<i>recepționstⁱⁱⁱ</i>	<i>2.4.4.</i>	
Nr. funcții ocupate personal auxiliar, total (suma rînd 2.5.1. – 2.5.2.)	2.5.	
<i>contabil/economistⁱⁱⁱ</i>	<i>2.5.1.</i>	
<i>infirmierăⁱⁱⁱ</i>	<i>2.5.2.</i>	
Nr. funcții ocupate alt personalⁱⁱⁱ	2.6.	
Nr. persoane fizice, lucrători de bază în funcții ocupateⁱⁱⁱ	2.7.	
Nr. persoane care activează prin cumulⁱⁱⁱ	2.8.	
Nr. personalului medical și ne-medical instruit în principiile SSPT și consultarea tinerilor în decursului a 5 ani^{iv}	2.9.	
Nr. voluntarilor activi (pe lângă CSPT)^v	2.10.	

III. Activități consultative

Denumirea indicatorului	Codul rîndului	Total	rural	urban	fete	băieți	<10 ani	10-14 ani	15-19 ani	20-24 ani	25-29 ani	>=30 ani
Vizite primare la toți specialiștii SSPT în decursul anului curent, total^{vi} <i>(nr. de tineri care au beneficiat de servicii consultative în instituție)</i>	3.1.											
Vizite primare la toți specialiștii SSPT în decursul anului curent, adolescenți extrem de vulnerabili (AEV)^{vi} <i>(nr. de tineri care au beneficiat de servicii consultative în instituție, AEV)</i>	3.1.1.											
Vizite primare la toți specialiștii SSPT în decursul anului curent, tinerii cu risk sporit de infectare (TRS)^{vi} <i>(nr. de tineri care au beneficiat de servicii consultative în instituție, TRS)</i>	3.1.2.											
Numărul total al serviciilor consultative oferite^{vi} <i>(nr. total de vizite consultative (primare și repetate) la specialiștii SSPT în decursul anului curent dezagregat pe medii, vârstă și sex), inclusiv:</i>	3.2.											
Nr. consultațiilor oferite de către specialiștii SSPT în afara instituției de sănătate (out-reach)^{vi}	3.2.1											
Nr. consultațiilor oferite de către specialiștii SSPT online^{vi}	3.2.2.											
Nr cazurilor de prevenție pe problemele de sănătate abordate în cadrul serviciilor consultative (suma 3.3.1. – 3.3.12)	3.3.											
- <i>Nr examenelor profilactice la adolescenții de 15 ani^{vii}</i>	3.3.1.											
- <i>Nr examenelor profilactice la adolescenții de 17 ani^{vii}</i>	3.3.2.											
- <i>Nr examenelor profilactice pre-nupțiale/pre-concepționale^{vii}</i>												
- <i>Infecții sexual-transmisibile^{vii}</i>	3.3.3.											
- <i>Infecția HIV^{vii}</i>	3.3.4.											
- <i>Prevenirea sarcini ne-dorite^{vii}</i>	3.3.5.											
- <i>Prevenirea avorturilor nesigure^{vii}</i>	3.3.6.											
- <i>Probleme de sănătate în urma utilizării de substanțe</i>	3.3.7.											

<i>(tabacismul, alcoolism, narcomanie)</i> ^{vii}		
- <i>Deregări de nutriție (cu deficit de masă corporală, cu suprapondera, cu anemii etc.)</i> ^{vii}	3.3.8.	
- <i>Tulburări de dezvoltare pubertară (dezvoltare pubertară precoce, întârziată, dereglări a ciclului menstrual la adolescente)</i> ^{vii}	3.3.9.	
- <i>Tulburări psiho-emoționale și de personalitate (neuroze, depresii, anxietate, fobiile, auto-aprecierea inadecvată, imaginea de sine deformată, tulburările de comportament etc.)</i> ^{vii}	3.3.10.	
- <i>Probleme de sănătate în urma violenței</i> ^{vii}	3.3.11.	
- <i>Alte</i> ^{vii}	3.3.12.	
Nr. și tipul intervențiilor efectuate în cadrul serviciilor consultative, total (nr. total a diferitor intervenții (informare / consiliere, examinare / testare / diagnosticare, tratament / corecție / îngrijire, reabilitare, referire etc.) - nr. total de intervenții poate fi mai mare decât nr. serviciilor consultative = suma rînduri 3.5.1. – 3.5.6.):	3.4.	
-nr. consilieri, inclusiv informare ^{vi}	3.4.1.	
- nr. examinari/testari , total colectate/efectuate în cadrul centrului ^{vi} (3.4.2.1. + 3.4.2.2. + 3.4.2.3. + 3.4.2.4. + 3.4.2.5. + 3.4.2.6. + 3.4.2.7+3.4.2.8. + 3.4.2.9.)	3.4.2.	
<i>nr. antropometrii efectuate</i> ^{vi}	3.4.2.1.	
<i>nr. frotiuri urogenitale colectate</i> ^{viii}	3.4.2.2.	
- <i>dintre care cu rezultat gr. III- IV de puritate</i> ^{viii}	3.4.2.2.1.	
- <i>dintre care cu rezultat pozitiv la gonoree</i> ^{viii}	3.4.2.2.2.	
- <i>dintre care cu rezultat pozitiv la trihomoniază</i> ^{viii}	3.4.2.2.3.	
<i>nr. testelor la sifilis colectate</i> ^{viii}	3.4.2.3.	
- <i>dintre care cu rezultat pozitiv la sifilis</i> ^{viii}	3.4.2.3.1	
<i>nr.testelor la hlamidii colectate</i> ^{viii}	3.4.2.4.	
- <i>dintre care cu rezultat pozitiv la hlamidii</i> ^{viii}	3.4.2.4.1	
<i>nr testelor la HIV colectate din singe sau expres test efectuate</i> ^{viii}	3.4.2.5.	
- <i>dintre care cu rezultat pozitiv la HIV</i> ^{viii}	3.4.2.5.1	
<i>nr. testelor la alte infecții urogenitale efectuate pentru diagnosticarea</i> ^{viii} (in afară de cele menționate - în punctele 3.4.2.2., 3.4.2.3., 3.4.2.4., 3.4.2.5.)	3.4.2.6.	
- <i>dintre care cu rezultat pozitiv la alte infectii</i>	3.4.2.6.1.	

uro-genitale^{viii}		
<i>nr. teste citologice de pe col preluate^{viii}</i>	3.4.2.7.	
- <i>nr. de teste citologice cu rezultat abnormal (displazie, atipie)^{viii}</i>	3.4.2.7.1.	
<i>nr. expres teste de diagnosticare a sarcinii efectuate^{viii}</i>	3.4.2.8.	
- <i>dintre care cu rezultat pozitiv la sarcină^{viii}</i>	3.4.2.8.1	
<i>alte teste^{viii}</i> (<i>nr. altor teste neindicate în punctele 3.4.2.2., 3.4.2.3., 3.4.2.4., 3.4.2.5., 3.4.2.6., 3.4.2.7., 3.4.2.8. efectuate cadrul Centrului</i>)	3.4.2.9.	
- nr de tratamente, nr. de sesiuni de psiho-corecție^{vi}	3.4.3.	
- referire în afara centrului, total^{vi}	3.4.4.	
- nr de produse contraceptive oferite, inclusiv:	3.4.5.	x
- <i>nr. prezervative distribite^{ix}</i>	3.4.5.1.	
- <i>nr. folii COC distribite^{ix}</i>	3.4.5.2.	
- <i>alte^{ix}</i>	3.4.5.3.	

IV. Activități instructiv -metodice

Denumirea indicatorului	Cod rînd	Total	rural	urban	fete	băieți	<10 ani	10-14 ani	15-19 ani	20-24 ani	25-29 ani	>=30 ani
Nr. participanților în cadrul activităților instructiv-metodice^x, total	4.1.											
Inclusiv:												
nr. participanților în cadrul activităților instructiv-metodice, adolescenți extrem de vulnerabili (AEV) ^x	4.1.1.											
nr. participanților în cadrul activităților instructiv-metodice, tinerii cu risk sporit de infectare (TRS) ^x	4.1.2											
Nr. activităților instructiv-metodice realizate în cadrul instituției (nr. activităților IEC realizate în cadrul instituției - ore informative, treninguri, seminare, campanii de informare etc.). Suma rînd 4.2.1. – 4.2.5.	4.2.											
- <i>adolescenți și tineri^x</i>	4.2.1.											
- <i>părinți^x</i>	4.2.2.											
- <i>profesioniști (profesori, lucrători medicali etc.)^x</i>	4.2.3.											
- <i>autorități</i>	4.2.4.											

^{vii} **Sursa datelor:** extrase din baza de date electronică a activității CSPT

^{viii} **Sursa datelor:** registrele de evidență a testelor colectate în cadrul CSPT/ baza de date electronică a activității CSPT

^{ix} **Sursa datelor:** registrele de evidență a contraceptivelor în cadrul CSPT/ baza de date electronică a activității CSPT

^x **Sursa datelor:** registrele de evidență a activităților instructiv-metodice în cadrul CSPT (nr. 071/e) și baza de date electronică a activității CSPT

**PLANUL-MODEL DE ACTIVITATE AL
CENTRULUI DE SĂNĂTATE PRIETENOS
TINERILOR**

PENTRU ANUL 20XX

Scopul:

Contribuția la potențialul de dezvoltare și sănătate a adolescenților prin sporirea accesului lor la servicii de sănătate prietenoase tinerilor

OBIECTIVELE:

- ASIGURAREA ACTIVITĂȚILOR PREVĂZUTE DE CADRUL NORMATIV ÎN VIGOARE CE VIZEAZĂ OFERIREA SSPT, ÎN SPECIAL, NORMELE DE ORGANIZARE ȘI FUNCȚIONARE A CENTRULUI DE SĂNĂTATE PRIETENOS TINERILOR, PENTRU ANUL 20XX, CARE CONTRIBUIE LA:
 - **Prevenirea răspândirii infecției HIV și ITS printre populația tânără**
 - **Reducerea nivelului sarcinii nedorite și avortului nesigur printre populația tânără**
 - **Reducerea utilizării drogurilor, abuzului de alcool și altor substanțe printre populația tânără**
 - **Reducerea tulburărilor psiho-emoționale printre populația tânără**
 - **Reducerea violenței printre populația tânără**
 - **Reducerea dereglărilor de nutriție printre populația tânără**
 - **Reducerea dereglărilor de dezvoltare în perioada pubertară**
- RESPECTAREA IMPLEMENTĂRII A STANDARDELOR DE CALITATE SSPT LA NIVEL DE INSTITUȚIE:
 - **Standardul nr. 1.** Persoanele tinere știu când și unde să solicite servicii de sănătate.
 - **Standardul nr. 2.** Persoanele tinere au acces ușor la serviciile de sănătate de care au nevoie și când au nevoie.
 - **Standardul nr. 3.** Prestatorii de servicii de sănătate respectă confidențialitatea și intimitatea tinerilor.
 - **Standardul nr. 4.** Serviciile de sănătate mobilizează comunitatea pentru promovarea serviciilor de sănătate prietenoase tinerilor.
 - **Standardul nr. 5.** Prestatorii de servicii de sănătate oferă servicii efective și comprehensive în conformitate cu necesitățile reale ale tinerilor.
 - **Standardul nr. 6.** Toate persoanele tinere au acces egal la servicii de sănătate.

Nr.	Obiectiv	Activități principale	Termen de realizare	Indicatori	Responsabili
Componenta 1. Prestarea serviciilor (în corespundere cu pachetul desfășurat de oferire a serviciilor de sănătate prietenoase tinerilor)					
1	Prevenirea raspândirii infecției HIV și ITS printre populația tânără	<ol style="list-style-type: none"> 1. Informare referitor la riscurile/prevenirea ITS/HIV prin lecții, ore informative, discuții individuale, emisii mass-media, distribuirea materialelor; Seminare și treninguri pentru specialiști, ONG-uri, ce activează în domeniu. 2. Introducerea pre-, post-test consilierii confidențiale. 3. Distribuirea de prezervative, testării benevole la HIV, testare și tratamentul ITS. 4. Referire pentru testare la laborator, la specialiști, internare pentru tratament în secții specializate; referire la servicii sociale etc. 5. Elaborarea materialelor informative, despre prevenirea ITS și HIV etc. 6. Elaborarea programelor instructive despre prevenirea ITS și HIV. 	Pe parcursul anului	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nr. Activităților IEC efectuate după tip și beneficiari. 2. Nr. Consilieri pre-, post-test efectuate. 3. Nr. prezervativelor distribuite. 4. Nr. materialelor distribuite. 5. Nr. testelor colectate. 6. Nr. cazurilor referite pentru consultare, spitalizare, la servicii sociale. 7. Nr. materialelor și programelor elaborate. 	Șeful CSPT Coordonator IEC Moașa superioară Medicul dermato venerolog
2	Reducerea nivelului sarcinii nedorite și avortului nesigur printre populația tânără	<ol style="list-style-type: none"> 1. Informarea referitor la concepție, contracepție, specificul și complicațiile sarcinii la adolescente, parentitudine responsabilă. Seminare și treninguri pentru specialiști, ONG-uri, ce activează în domeniu. 2. Consiliere contraceptivă („Ajutor”), pre-avort, post-avort 3. Oferirea contraceptivelor, inclusiv contracepția de urgență, teste la sarcină; Oferirea diverselor tipuri de contraceptive, efectuarea avortului sigur. 4. Referire la servicii juridice, secții de ginecologie, Centre Perinatologice, alte instituții republicane. 5. Elaborarea materialelor informative, programelor instructive despre prevenirea sarcinii. 	Pe parcursul anului	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nr. Activităților IEC efectuate după tip și beneficiari. 2. Nr. Consilieri contraceptive, referitor la sarcină, pre-, post-avort efectuate. 3. Nr. prezervativelor, altor contraceptive distribuite, nr. materialelor distribuite. nr. testelor la sarcină efectuate. 4. Nr. cazurilor referite pentru consultare, spitalizare, la servicii sociale. 5. Nr. materialelor și programelor elaborate. 	Șeful CSPT Coordonator IEC Moașa superioară Medicii ginecologi
3	Reducerea utilizării drogurilor,	<ol style="list-style-type: none"> 1. Informarea referitor la consecințele utilizării substanțelor, semnele de dependență. Seminare și treninguri pentru specialiști, ONG-uri, ce 	Pe parcursul anului	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nr. Activităților IEC efectuate după tip și beneficiari. 	Șeful CSPT

Nr.	Obiectiv	Activități principale	Termen de realizare	Indicatori	Responsabili
	abuzului de alcool și altor substanțe printre populația tânără	<ul style="list-style-type: none"> activează în domeniu. 2. Consilierea persoanelor utilizatori – pentru a preveni abuzul acestora. 3. Recunoașterea semnelor de utilizare de droguri, de supradozare. 4. Referirea la serviciu narcologic, serviciile de reducere a noxelor și de reabilitare. 5. Elaborarea materialelor informative, programelor instructive la tema dată. 		<ul style="list-style-type: none"> 2. Nr. consilieri efectuate. 3. Nr. utilizatorilor identificați. 4. Nr. cazurilor referite. 5. Nr. materialelor și programelor elaborate. 	<p>Coordonator IEC</p> <p>Psihologii consultanți, asistentul social</p>
4	Reducerea tulburărilor psiho-emoționale printre populația tânără	<ul style="list-style-type: none"> 1. Informarea referitor la recunoașterea semnelor de stres și altor semne de tulburări psiho-emoționale. Informarea referitor la atitudinea pozitivă față de sine, de propria persoană, seminare și treninguri pentru specialiști, ONG-uri ce activează în domeniu. 2. Consilierea individuală și în grup. 3. Identificarea semnelor de tulburări psiho-emoționale, identificarea stărilor psihosomatice la adolescenți, testări psihologice, psihoterapie. 4. Referire la Secții specializate de sănătate mintală alte servicii de sănătate mintală 5. Elaborarea materialelor informative, programelor instructive la tema respectivă. 	Pe parcursul anului	<ul style="list-style-type: none"> 1. Nr. Activităților IEC efectuate după tip și beneficiari. 2. Nr. consilieri efectuate. 3. Nr. testări psihologice efectuate, ședințelor de psihoterapie. 4. Nr. cazurilor referite. 5. Nr. materialelor și programelor elaborate. 	<p>Șeful CSPT</p> <p>Coordonator IEC</p> <p>Psihologii consultanți,</p>
5	Reducerea violenței printre populația tânără	<ul style="list-style-type: none"> 1. Informarea despre tipurile și consecințele violenței, actele legislative și normative. Seminare și treninguri pentru specialiști, ONG-uri ce activează în domeniu. 2. Consilierea integrată (cu includerea juristului, asistentului social) persoanelor implicate în violență, a victimei și abuzatorului. 3. Identificarea semnelor de violență, ședințe psiho- terapeutice Test la sarcină, HIV/ITS. 4. Referire la servicii medico-legale, juridice, de reabilitare. 5. Elaborarea materialelor informative, programelor instructive la tema respectivă. 	Pe parcursul anului	<ul style="list-style-type: none"> 1. Nr. Activităților IEC efectuate după tip și beneficiari. 2. Nr. consilieri efectuate. 3. Nr. personalelor identificate, Nr. testări efectuate, nr. ședințelor de psihoterapie efectuate. 4. Nr. cazurilor referite. 5. Nr. materialelor și programelor elaborate. 	<p>Șeful CSPT</p> <p>Coordonator IEC</p> <p>Psihologii consultanți, Asistentul social</p>

Nr.	Obiectiv	Activități principale	Termen de realizare	Indicatori	Responsabili
6	Reducerea dereglărilor de nutriție printre populația tânără	<ol style="list-style-type: none"> 1. Informații despre principiile alimentației raționale în perioada de adolescență, promovarea siluetelor „model” fără semne de subnutriție printre adolescente. Seminare și treninguri pentru specialiști, ONG-uri ce activează în domeniu. 2. Consilierea individuală și cu părinții. Formarea unor deprinderi de alimentare rațională la pre-adolescenți și adolescenți. 3. Testarea Hb, indicarea preparatelor de Fe și I, la necesitate. identificarea dereglărilor nutriționale (bulimia, anorexia etc.) testări psihologice, psihoterapie, recomandarea raioanelor individuale adaptate, supravegherea persoanelor cu dereglări de nutriție 4. Referirea la consultația medicilor dietologi/nutriționiști, endocrinologi etc. 5. Elaborarea materialelor informaționale referitor la alimentația rațională în timpul adolescenței. 	Pe parcursul anului	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nr. Activităților IEC efectuate după tip și beneficiari. 2. Nr. consilieri efectuate . 3. Nr. testări efectuate, nr. ședințelor de psihoterapie efectuate. 4. Nr. cazurilor referite. 5. Nr. materialelor și programelor elaborate. 	Șeful CSPT Coordonator IEC Psihologii consultanți, Medicii
7	Reducerea dereglărilor de dezvoltare în perioada pubertară	<ol style="list-style-type: none"> 1. Informarea referitor la particularitățile dezvoltării fizice și psiho-emoționale în perioada de adolescență. Seminare și treninguri pentru specialiști, ONG-uri, ce activează în domeniu. 2. Consiliere (integrată) individuală și cu părinții (medici și psihologi). Formarea unor comportamente sigure de activitate și odihnă. 3. Identificarea stărilor limitrofe, morfometria, evaluarea dezvoltării semnelor sexuale secundare după Tanner. Testarea psihologică, corecția medicamentoasă și psiho-terapeutică. 4. Referirea spre secțiile specializate în cazul identificării devierilor în dezvoltare (endocrinologie, ginecologie pediatrică, sănătate mintală etc.), Testarea hormonală, cariotiparea, radiografia bazei craniului, a scheletului palmei etc. 5. Elaborarea materialelor informative, programelor instructive la tema dată 	Pe parcursul anului	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nr. Activităților IEC efectuate după tip și beneficiari. 2. Nr. consilieri efectuate. 3. Nr. cazurilor de dereglări identificate, nr. cazurilor corijate. 4. Nr. cazurilor referite. 5. Nr. materialelor și programelor elaborate. 	Șeful CSPT Coordonator IEC Moașa șefă Psihologii consultanți, Medicii

Nr.	Obiectiv	Activități principale	Termen de realizare	Indicatori	Responsabili
Componența 2. Implementarea Standardelor de Calitate a Serviciilor de Sănătate Prietenoase Tinerilor la nivel de instituție:					
Standardul nr. 1. Persoanele tinere știu când și unde să solicite servicii de sănătate.					
Standardul nr. 2. Persoanele tinere au acces ușor la serviciile de sănătate de care au nevoie și când au nevoie.					
Standardul nr. 3. Prestatorii de servicii de sănătate respectă confidențialitatea și intimitatea tinerilor.					
Standardul nr. 4. Serviciile de sănătate mobilizează comunitatea pentru promovarea serviciilor de sănătate prietenoase tinerilor.					
Standardul nr. 5. Prestatorii de servicii de sănătate oferă servicii efective și comprehensive în conformitate cu necesitățile reale ale tinerilor.					
Standardul nr. 6. Toate persoanele tinere au acces egal la servicii de sănătate.					
1	Perfecționarea actelor normative	1. De introdus în obligațiunile de funcție a personalului a: – activităților de promovare a SSPT printre tineri – Standardul nr. 1 ; – activităților de mobilizare a comunității în promovarea SSPT - Standardul nr. 4.	I trimestru 2010	Obligațiunile de funcție ajustate	Șeful Centrului
2	Organizarea și echiparea spațiilor prietenoase	– Menținerea spațiilor organizate în corespundere cu Standardele de Calitate SSPT.	Pe parcursul anului	Spațiile organizate în conformitate cu standardele SSPT.	Șeful CSPT Coordonator IEC Moșa șefă
3	Organizarea activităților	– Completarea schemei de state cu personal instruit în domeniu. Folosirea/aplicarea cunoștințelor și deprinderilor respective în prestarea serviciilor de sănătate – Standardul nr. 5. – Elaborarea și afișarea programului de lucru flexibil (cu ore de lucru în prima și a doua jumătate a zilei) - Standardul nr. 2. – Asigurarea funcționării liniei informaționale - Standardul 2. – Afișarea la loc vizibil a informației despre serviciile gratuite și cele cu plată - Standardul nr. 2. – Asigurarea cu minimum de consumabile și medicamente necesare pentru a oferi pachetul de SSPT corespunzător - Standardul nr. 5.	I trimestru 2010 - organizarea. Pe parcursul anului – implementarea.	Schema de încadrare Completată. Program de lucru flexibil afișat. Linia telefonică informațională funcționează. Minimul de consumabile medicale în corespundere cu actele normative în vigoare asigurate.	Administrația AMT Șeful CSPT Coordonator IEC Moșa șefă Recepționist/consilier la linia telefonică
4	Asigurarea instruirii	- Se asigură instruirea continuă a personalului Centrului în domeniu - Activități de formare și instruire a echipelor de	Pe parcursul anului	Nr. activităților instructive la care a participat personalul, % personalului care a fost	Administrația AMT Șeful CSPT

Nr.	Obiectiv	Activități principale	Termen de realizare	Indicatori	Responsabili
	personalului	voluntari - Standardul nr. 1 , inclusiv în oferirea activităților out-reach - Standardul nr. 6.		implicat în instruirea continuă pe parcursul anului, Nr. activităților de instruire a a voluntarilor, Nr. voluntarilor instruiți.	Coordonator IEC
5	Elaborarea și distribuirea materialelor informaționale	– Elaborarea, multiplicarea, distribuirea materialelor informative, referitor la activitatea Centrului (Standardul nr. 1) și sănătatea și dezvoltarea adolescenților pentru diferiți membri ai comunității- Standardul nr. 4.	Pe parcursul anului	Nr. și tipul materialelor elaborate și distribuite.	Șeful CSPT Coordonator IEC
6	Conlucrarea cu alte instituții și mobilizarea comunității	<ul style="list-style-type: none"> - Vizite informaționale în instituțiile de învățământ – informarea profesorilor – Standardul nr. 1 și participarea și informarea părinților în cadrul adunărilor de părinți - Standardul nr. 4. - Activități de informare referitor la riscurile în sănătatea și dezvoltarea adolescenților, serviciile SSPT în instituțiile și organizațiile (asistența socială, ONG-ri, poliția), care lucrează cu grupuri de tineri în situație de risc - Standardul nr. 1. - Activități de informare și sensibilizare a autorităților publice locale referitor la sănătatea și dezvoltarea adolescenților, serviciile SSPT, participarea în elaborarea planul Consiliilor locale, raionale, municipale a componentei promovarea sănătății adolescenților și serviciilor pentru ei - Standardul nr. 4. - Participarea în emisiuni TV și radio, pregătirea articolelor, mesajelor pentru presă - Standardul nr. 4. - Activități de informare și conlucrarea cu diferite grupuri de tineri și voluntari referitor la promovarea sănătății și dezvoltării adolescenților, serviciile SSPT - Standardul nr. 1. 	Pe parcursul anului	<p>Nr. activităților informaționale efectuate pentru profesori și părinți.</p> <p>Nr. activităților informaționale efectuate pentru instituțiile și organizațiile (asistența socială, ONG-ri, poliția), care lucrează cu grupuri de tineri în situație de risc.</p> <p>Nr. activităților informaționale efectuate pentru autorităților publice locale.</p> <p>Nr. Participărilor la emisiuni mas-media, nr. articolelor, reportajelor publicate.</p> <p>Nr. activităților informaționale efectuate pentru diferite grupuri de tineri și voluntari.</p>	Șeful CSPT Coordonator IEC, Toți specialiștii Centrului

Nr.	Obiectiv	Activități principale	Termen de realizare	Indicatori	Responsabili
7	Monitorizare și evaluare	<ul style="list-style-type: none"> - Înaintarea pentru aprobare la instituțiile Republicane și MS a formelor primare de evidență a activităților în corespundere cu forma statistică aprobată de MS. - Utilizarea formelor de evidență și monitorizare unificate. Completarea formelor statistice și raportarea periodică. Implicarea beneficiarilor în procesul de evaluare a calității serviciilor - Standardul nr. 5. 	<p>I trimestru 2010</p> <p>Pe parcursul anului</p>	<p>Formele de evidență unificate aprobate de MS.</p> <p>Formele de evidență completate în mod continuu.</p>	<p>Șeful CSPT</p> <p>Coordonator IEC</p> <p>Moșa șefă</p>
8	Oferirea serviciilor	<ul style="list-style-type: none"> - Asigurarea oferirii serviciilor gratuite în corespundere cu politicile și procedurile respective elaborate la nivel național, inclusiv Programul Unic al asigurării obligatorii de asistență medicală - Standardul nr. 2, inclusiv procedurile de oferire a serviciilor gratuite tinerilor neasigurați - Standardul nr. 6. - Asigurarea oferirii serviciilor și la adresarea beneficiarilor direct, fără bilet de trimitere - Standardul nr. 2. - Utilizarea corectă a echipamentului și menajamentul stocului - Standardul nr. 5. - Asigurarea prestării serviciilor în limba vorbită de către tineri în comunitate - Standardul nr. 2. - Asigurarea oferirii serviciilor anonime în corespundere cu procedurile adaptate - Standardul nr. 6. - Prestatorii de servicii de sănătate și voluntarii oferă servicii out-reach - Standardul nr. 6. - Personalul instituției, inclusiv cel de la recepție, respectă prevederile de oferire a serviciilor confidențiale, inclusiv prin: <ul style="list-style-type: none"> - informarea beneficiarilor la adresare, că serviciile se prestează într-un mod confidențial și cu respectarea intimității adolescentului - Standardul nr. 3; - colectarea informației la recepție în mod confidențial - Standardul nr. 3. - Prestatorii de servicii nu judecă 	<p>Pe parcursul anului</p>	<p>% beneficiarilor tineri, inclusiv cei neasigurați, care au beneficiat de servicii gratuite la Centru.</p> <p>% beneficiarilor tineri, care au beneficiat de servicii la adresarea direct la Centru și % celor la îndreptarea medicului de familie.</p> <p>% personalului care posedă 2 limbi vorbite în comunitate (româna și rusa).</p> <p>% beneficiarilor la care li s-au oferit servicii anonime.</p> <p>Nr serviciilor oferite out-teach.</p> <p>% beneficiarilor satisfăcuți de respectarea confidențialității în Centru.</p> <p>% beneficiarilor care au</p>	<p>Șeful CSPT</p> <p>Toți specialiștii Centrului</p>

Nr.	Obiectiv	Activități principale	Termen de realizare	Indicatori	Responsabili
		<p>beneficiarii, chiar dacă nu sînt de acord cu cuvintele și acțiunile lor. Sînt atenți și binevoitori - Standardul nr. 3.</p> <p>Acordă servicii complexe (informare, consiliere, servicii medicale, referire) conform pachetului de bază sau extins SSPT - Standardul nr. 5, inclusiv:</p> <ul style="list-style-type: none"> - utilizarea ghidurilor și protocoalelor bazate pe dovezi – Standardul nr. 5; - prestatorii serviciilor de sănătate oferă suficientă informație referitor la opțiunile de tratament, verifică nivelul de înțelegere a beneficiarului, încurajează punerea întrebărilor, oferă răspunsuri, susțin în selectarea celei mai potrivite opțiuni de rezolvare a situațiilor în funcție de necesitățile lor individuale – Standardul nr. 5; - completarea acordului informat - Standardul nr. 5; - prestatorii serviciilor de sănătate efectuează o evaluare complexă, care include aspectele fizice, psihologice și sociale ale unei probleme de sănătate și apoi abordează situația complex - Standardul nr. 5. 		<p>indicat că au primit suficiente informații în decursul vizitei și % celor care au semnat un acord informat la recomandarea unor proceduri invazive.</p>	